

KURJER WARSZAWSKI.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY DRUGI

Rękopismów nadsyłanych do Redakcji nie zwraca się.
Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje się w kantorze Kurjera Warszawskiego codziennie od godz. 9-ej rano do 7-mej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 11-tej do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 36 Długość dnia godzin 8 minut 21.
Zachód „ 3 „ 57. Ubyło „ 8 „ 22.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego“ Plac Teatralny Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

Poniedziałek: śś. Barlaama i Józefata.
Wtorek: śś. Mansweta B. i Rufa M.
Środa: ś. Saturnina Męczennika.
Czwartek: ś. Andrzeja Apostoła.

Ogłoszenia.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop. — Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop. — Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz drobnego pisma lub też jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop. — Małe ogłoszenia: za jeden wyraz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1 1/2 kop. — Z wyjątkiem ogłoszeń do „Nekrologji“, wszelkie inne ogłoszenia muszą być z dnia na dzień podawane.

Prenumerata.
W Warszawie: roczn. rs. 6, półroczn. rs. 3, kwartalnie rs. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50. Za odroczenie do domu dopłaca się kop. 5. — Numer pojedynczy kop. 5.
Na prowincji w Ces.: roczn. rs. 9, półroczn. rs. 4 k. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, za 2 miesiące w tym samym kwartale rs. 1 kop. 75, za 2 miesiące w oddzielnych kwartałach rs. 2, miesięcznie rs. 1 kop. 20.

Dziś: ś. Klemensa P.
Jutro: ś. Jana od Krzyża W.
Sobota: ś. Katarzyny Panny Męczenniczki.
Niedziela: ś. Piotra Aleksandryjskiego.

W kościele św. Ducha (po paulińskim) wprost ulicy Mostowej odbywa się codziennie nabożeństwo ku czci św. Stanisława Kostki, które w nadchodzącą niedzielę, jako w oktawę rozpoczęcia takowego z wszelką uroczystością zakończone zostanie.

Pojutrze kościół św. obchodzi uroczystość św. Katarzyny panny i męczenniczki, która obchodzona bywa w kościele św. Marcina przy ulicy Pivnej solenną wotywą.

Św. Katarzyna urodzona w Aleksandrji, stolicy Egiptu; pochodziła ze starożytnego rodu królów egipskich. Młodą jeszcze będąc wykształceniem naukowym stała narówni z najsławniejszymi uczonymi owego czasu. Gdy chciano ją przywieść do odstępstwa od wiary ona w obecności cesarza rozprawiając o religji Chrystusowej przekonała o jej prawdziwości kilkudziesięciu filozofów i mówców aleksandryjskich. Wtrącona była do więzienia i skazana na srogie męki; nakoniec przez ścięcie mieczem odniosła palmę męczeństwa w r. 310.

Uważana jest za patronkę uczącej się młodzieży. Ciało św. Katarzyny na Górze Synaj zostało pochowane, teraz ma spoczywać w kaplicy pod górą. Ramię jej jest w Krakowie w kościele św. Piotra i Pawła; ręka w Rzymie przez św. Atanazego darowana; druga w Krakowie u św. Barbary.

Jutro jako w dzień św. Jana od Krzyża odprawiona będzie w kościele św. Józefa Oblubieńca N. Marji Panny na Krakowskim Przedmieściu o godzinie 10-ej zrana wotywa przed ołtarzem św. Jana.

Przegląd polityczny.

Znaczne podwyższenie kursu pieniędzy zagranicznych, które zaniepokoiło wczoraj giełdę tutejszą, nie może być w żaden sposób wiązaniem z wynikami rozmowy warszawskiej p. Giersa z ks. Bismarckiem, jak niektórzy meteorologowie polityczni, lubiący się przedwcześnie alarmować, przypuszczali. Zapewne, że nie łatwo w tej mierze powiedzieć coś pozytywnego, bo tylko głuche ściany gabinetu kanclerza słyszały tok rozmowy obu ministrów; w ka-

żdym jednakże razie nie zauważyliśmy dotąd żadnej z nasuwających się w takim razie oznak zewnętrznych napięcia stosunków. P. Giers przybył w poniedziałek do Berlina, w południe tegoż dnia przyjmowany był przez cesarza Wilhelma a wieczorem otrzymał zaproszenie do stołu cesarskiego. Gdyby w Warcinie tak dalece rozbiegły się idee programowe obu mężów stanu, że z tego rozłamu mogłoby się wywiązać zagrożenie pokoju europejskiego i że odczułby je aż — nos giełdy, zapewne obeszłoby się bez posłuchania a przynajmniej bez obiadu u cesarza. Piszemy te słowa, aby usunąć mylnie i błahe przypuszczenia, które nie mają nic wspólnego z poważnie rozumianą polityką, — chyba z politykomanją.

Roztropniej będzie powiązać ferment chwilowy na giełdzie z artykułem *Times*ów o finansach rosyjskich lub z praktykowanymi codziennie zjawiskami kontrminy; rozropniej byłoby w ogóle w każdym zwyczajnym i naturalnym fakcie nie dopatrywać niepokojących oznak sytuacji. Ponieważ nazajutrz po wyjeździe p. Giersa do Niemiec i Austrii, otrzymał posłuchanie u Najjaśniejszego Pana hr. Ignatiew, uchodzący w Europie za przeciwnika systemu politycznego p. ministra spraw zagranicznych, nie omieszka no wytłumaczyć sobie za granicą tego faktu w sposób nie wytrzymujący krytyki poważnej. Niepodobna przypuszczać, aby w chwili gdy pan Giers pojechał do Berlina i Wiednia *roć politykę*, a tem samem potrzebuje moralnego poparcia sier najwyższych, audjencja hr. Ignatiewa mogła mieć jakikolwiek charakter manifestacyjny. Posłuchanie to, którem zaszczycony został hr. Ignatiew po dłuższej podróży po Europie, mogło mieć nawet charakter polityczny — boć politykiem *par excellence* jest i był zawsze ten mąż stanu — ale w żaden sposób logiczny niepodobna uważać takowego za demonstrację wymierzoną na zachwianie wiary u ks. Bismarcka i hr. Kalnoky'ego, że p. Giers — i tylko p. Giers jest rzeczywistym wyobraźniem politycznego prądu jaki wieje obecnie w Petersburgu.

W sobotę i poniedziałek p. Duclerc odniósł szereg zwycięstw w paryskiej izbie deputowanych, które wzmocniły znacznie stanowisko jego gabinetu.

W sobotę odparł on skutecznie grot wymierzony przeciw sobie interpelacją radykalisty Roche'a, który koniecznie pragnął postawić rząd dzisiejszy pod pręgierzem za zwrócenie arcybiskupowi algierskiemu, msgrowi Lavigerie, 50,000 fr. wydanych na „propagandę katolicką“ w Tunisie. Prawda, że ta propaganda była więcej narodowo-polityczną, niż katolicko-religijną, bo nie tyle chodziło msgrowi Lavigerie o zjednanie wśród plemion arabskich prozelitów katolicyzmowi, ile o usunięcie wpływu duchowieństwa włoskiego; zapewne jednak, cobykolwiek kto myślał o zagarnięciu Tunisu przez Francję, ostatnim byłoby powinien francuz do zrobienia zarzutu z tego rządowi, iż tenże stara się utwierdzić żywioł francuski w kraju, nad którym objął protektorat, równający się aneksji. P. Roche nietylko, że nie umiał być ostatnim, ale zapragnął być pierwszym. Niepatriotyczne wystąpienie jego skarżyła izba, aprobując znakomitą większością wywody rządu.

W poniedziałek wrzała namiętna walka o zniesienie poselstwa francuskiego w Watykanie — o zniesienie go w chwili, gdy protestanckie Prusy nawiązały napowrót przerwane nici stosunków dyplomatycznych z kurją rzymską, gdy Anglja od roku przeszło w podobnym duchu układa się z papieżem za pośrednictwem prywatnego ajenta dyplomatycznego, Erringtona. W tejże samej chwili radykalista francuski p. Raspail zapragnął zerwać stosunki z Watykanem, a towarzyszy jego, p. Madier de Montjau zrobił ustępstwo wnosząc, ażeby posła zastąpić dyplomatycznym *chargé d'affaires*.

„Francja nie może bez ubliżenia swej niezawisłości (*soveraineté*) utrzymać posła przy więźniu Leonie XIII, który jest również niewolnikiem zakonowi Jezusowego!“ wołał p. Madier z niemalą zapewne uciechą deputowanych katolickich, którzy raz nareszcie z ust radykalnego republikanina usłyszeli stwierdzenie faktu, w który gorąco wierzą, że papież jest „więźniem“ w Watykanie!

P. Duclerc zauważył na to, że papież, który był dawniej posiadaczem drobnego kawałka ziemi włoskiej, pozostał nawet po jego utracie na rzecz Włoch zjednoczonych zwierzchnikiem duchownym świata

61)

BEZ SERCA.

OBRAZY NASZYCH CZASÓW

PRZEZ

J. I. Kraszewskiego.

TOM II

(Dalszy ciąg)

Z żywością sobie właściwą, baronowa Keperau po dziesięć razy na dzień, powtarzała w rozmaitych kółkach.

— Padać przed nią na kolana! Wiercie mi, żyję długo, widziałam wiele, ale takiej perfekcji nie spotkałam w życiu. Piękność jej jest niczem, ale rozum, charakter, powaga, takt... A co za oczy! co za oczy!

Na uwielbienie oczów godzili się wszyscy, kobiety spoglądały na nią z zazdrością...

Wskutek pochwał baronowej ogólna ciekawość była podbudzona, otaczano pułkownikównę, zachodzono jej drogę, dopytywano gdzie będzie aby się z nią spotkać. Keperau służyła chętnie za pośredniczkę.

Nie wszystkie panie tak były rozentuzjazzmowane jak baronowa, ale mężczyźni, chórem za nią powtarzali. — Bosko piękna!

Niektórzy dodawali — co za szkoda że zaręczona...

Rolinie wśród tego dymu kadzideł, miło było oddychać, nie potrzebując nic więcej, tem jednym życ

mogła. Stroiła się coraz inaczej, coraz fantastyczniej, nie żałowała na tualety, smak miała i bogactw wyobraźnię Sary Bernhardt. Tworzyła sobie ubiory, może jaskrawe trochę, rzucające się w oczy, ale oryginalności pełne.

Dni ostatnie upływały bardzo wesoło i swobodnie.

Alti, który odjechać nie mógł codzień ją w albumie swoim ukradkiem szkicował, z profilu, *en face*, ze spuszczoną, z podniesioną, z przechyloną na ramię główką; zadumana, śmiejącą się, w negliżu rannym, w tualecie wieczornej.

Utrzymywał zresztą że nie było nic łatwiejszego nad zrobienie portretu Roliny — dość było sobie medal lub posąg grecki przypomnieć.

Z powieści o... amerykańnie, chociaż pułkownikówna odmalowała go przyjaciółce w dosyć jasnych barwach, baronowa jednak nie powzięła o nim wielkiego wyobrażenia.

Żałowała Roliny że wyjść za niego musiała.

— Moja ty najdroższa — mówiła śpiesząc, belkocząc, sypiąc słowami bez miary, a ściskając pułkownikównę — ciebie doprawdy szkoda dla tego jakiegoś dziwnego chiliżczyka czy peruańczyka... Chociażby miał miliony! Naprzód ja się znam na tem, mów co chcesz, ty go nie kochasz! Pokazywałaś mi fotografie jego, nie zaprzeczam, oryginalny, a i to coś znaczy gdy ktoś nie jest podobny do wszystkich, ale bardzo brzydki! Wyraz ma jakiś dziki. Już ten twój dawny kochanek, żydek, syn bankiera, jest przy nim Antynousem. Ale to głowa przewrócona. Mnie tego wszystkiego dla ciebie mało, taka piękność jak twoja... Książęta krwi żenią się z takimi bóstwami. Morganatycznie, to prawda, ale to są najtrwalsze małżeństwa... Proszę cię, ojciec, pułkownik, miał żelazną koronę, więc baron...

Wychowanie, talenta, wszystko! Ty Bóg wie jak zalecieć byś mogła wysoko!

— A! kochana moja — przerwała Rolina — sierotwo, brak opieki... a choć nie bez majątku — mam mało, trudno było czekać!

— Mając takie oczy! — wołała Keperau — takie oczy! Z niemi nie potrzeba więcej. Siła w nich magiczna. Słowo ci daję, nie pochlebiam, prawdę mówię, tu niema mężczyzny, który, gdybyś mu chustkę rzuciła, nie padłby na twarz przed tobą.

— A cóż mi z tego?

— Co? zdobyłabyś wszystko czego tylko możesz pragnąć — plotła Keperau. — Bóg ci tę piękność dał nie darmo, to znamię twojego przeznaczenia! Amerykanin prędzej czy później wywiezie cię do Nowego-Jorku, Chicago, Rio-Janeiro, Bóg wie dokąd! między dzikich ludzi. Szkoda cię...

Codzień prawie powtarzały się podobne rozmowy, w których przyjaciółka nie skąpiła kadzidla i wbiła ją w dumę. Pomimo to Rolina jednakże trwała jeszcze przy swym amerykańnie, w którego miliony wierzyła znówu. Groźba wygnania do nowego świata, nie ustraszala jej, bo się zawczasu przeciwko temu zastrzegła.

Przyjaźń z baronową, cały tryb życia w Wiesbaden, który Pepi podzielać musiała, nadskakiwanie jej Morimera, na złość Rolinie — zaczęły w końcu zagrażać zachwianiem dotąd dobrych stosunków z Boehmową.

Boehmowa zaczynała się o swoją Pepi obawiać, aby ten rodzaj życia źle nie wpłynął na nią. Nie była rada nadskakiwaniom Adama, bo czuła że było manewrem, nie prowadzącym do niczego, prócz do zawrócenia dziecku głowy; całe towarzystwo ludzi płochych i roztrzępanych, wespół którego się obracali, niesmacznem dla niej było.

katolickiego; że Francja ma w Watykanie pierwszorzędne interesa do pieczy troskliwej, interesa, których nie może opuścić bez zadania kłamu najchlubniejszą tradycjom historii francuskiej. Zniesienie poselstwa przy papieżu byłoby możliwem dopiero wtedy, gdyby wyrzeczono we Francji zasadę rozdziału kościoła od państwa, czego dotąd rzeczpospolita nie uczyniła; kto chce utrzymać stosunek z głową kościoła, władającą sumieniem 34 milionów we Francji, nie może targować się o tytuł jej reprezentanta przy Watykanie.

Tak mówił p. Duclerc i dodał, że w razie gdyby Izba przyjęła wniosek p. Radier de Montjau, on nie mógłby nadal sprawować rządów. Izba też nie poszła za radykalnym wyskokiem namiętnego Herostrata republikańskiego i odrzuciła jego wniosek 339 głosami przeciw 147.

Br. Z.

Archiwum filologii słowiańskiej.

Czasopisma nasze, nawet poważne, nie ze wszystkim zwracają uwagę na to, co istotnie na uwagę naszą zasługują; są wydawnictwa i dzieła, bezpośrednio lub pośrednio nas dotyczące, o których publiczność u nas dowiaduje się późno lub snadź nie dowiaduje wcale.

W Berlinie u Weidmana wychodzi kwartalnik naukowy „*Archiv für slavische Philologie*“, którego redaktorami są znakomici slawiści, chorwat Watroslaw (t. j. Ignacy) Jagicz, profesor uniwersytetu w Petersburgu, rodak nasz W. Nehring, profesor we Wrocławiu i Niemiec A. Leskien, prof. w Lipsku.

Mamy pod ręką ostatni zeszyt, który do nas doszedł, mianowicie 2-gi rocznika VI-go, pozwolimy więc sobie powiedzieć pokrótce o jego treści, aby zwrócić na to ważne wydawnictwo uwagę tych, których to obchodzić winno.

Przedewszystkiem znajdują się tu trzy naukowe artykuły rodaków naszych, prof. Nehringa, A. Kaliny i A. Brücknera.

Profesor Nehring mówi „o wpływie staroczeskiego języka i literatury na język i literaturę staropolską“. Fakt tego wpływu jest niezaprzeczone; czesi, wysunięci bardziej na zachód, wcześniej przyjęli chrześcijaństwo i cywilizację zachodnią. Pierwsze podali nam przez pośrednictwo księżniczki Dubrawki (Dąbrówki), druga przechodziła do nas różnymi drogami, pomimo że z winy książąt, zwłaszcza czeskich, rozwijał się smutny antagonizm pomiędzy obu bratnimi narodami. Wpływ ten widocznym jest na najdawniejszych pomnikach literatury i na języku tychże, a nawet dotąd nieświadomie używamy pewnych Czechizmów, jak np. obywatel, hańba itd.

A. Kalina, młody uczonek, wielkie robiący nadzieje, w artykule „*Anecdota paleopolonica*“ traktuje ciekawe szczątki humoru ojców naszych; artykuł ów tem jest ważniejszy, iż właśnie w ostatnich latach chorwat Mijat Stojanowicz i dubrowczanin Wuk

Vrezewicz podali ciekawe zbiory anegdot ludowych chorwackich i serbskich.

A. Brückner rozprawka swoją wkracza w dziedzinę mitologii słowiańskiej, w dziedzinę badań trudnych, śliskich, ale w każdym razie bardzo ciekawych. Idzie tu o zagadkową nazwę *Pripegala*, spotykaną w pomnikach starosłowiańskich. Pr. Brückner sądzi, iż nie jest to ani Priapus, ani Belfegor, jak dotychczas myślano, ale istotnie bóstwo słowiańskie Pribychwał, co ma znaczyć „*augmentum laudis habens*“, czyli „mający więcej chwały“.

Dalej następuje rozprawa Jagicza o „sprawdzenie tekstów staroruskich“ i dzielny artykuł W. Wollnera „*der Lenorenstoff in der slavischen Volks poesie*“, do którego później jeszcze wrócimy. W oddziale „*kleine Mittheilungen*“ między innymi prof. Tieftrunk z Pragi wytyka niektóre błędy, dotyczące się literatury czeskiej, a zawarte w drugim wydaniu „Historji literatur słowiańskich“ Pypina. Dzieło to cieszy się głośną sławą, znalazło nawet tłumaczy na język niemiecki, francuski i czeski, ale chyba dlatego tylko, iż jest jedynym w swoim rodzaju... Wiele ważnych rzeczy, zwłaszcza w najnowszej literatury, prof. Pypin nie zna wcale, a mimo to prawi o działalności innych słowian z niebotycznej wysokości.

Chronique *scandaleuse* powiada, iż informacje co do najnowszego piśmiennictwa czeskiego pisało mu dwóch niedowarzonych literatów, którzy oceniali wszystko ze stanowiska osobistych sympatyj i uprzedzeń, a elukubracje ich historyk literatury przyprawił sosem sztyrdy i traktowania z góry; wobec tego nie dziwiwy się, że Pypin przypina łaski Vrchlickiemu, a Juljusza Zeyera, pisarza wielkiego talentu, ale nie zbyt miłego pewnym kołom praskim, całkiem wypuszcza.

Chorwaci ze swej strony wytknęli w swoim czasie Pypinowi małą znajomość przedmiotu i tendencyjne gmatwanie (*Vienac* z r. 1878, artykuł Wład. Mrazowicza), słowem zaś skarżą się na powierzchowność i wadliwość w traktowaniu ich piśmiennictwa (*Ljublanski Zvon* z r. 1882, zeszyt VII).

Wobec tego z naszej strony należy się prof. Pypinowi wdzięczność prawdziwa, iż naszą literaturę pozostawił pióru Wł. Spasowicza, ślicznie bowiem wyglądałoby, gdyby nas obrobił tak samo jak Czechów i chorwatów!

Zeszyt kończą „wiadomości bibliograficzne“ (*bibliografischer Bericht*) krótkie a dokładne recenzje wszystkiego, co na polu filologii słowiańskiej wychodzi, skreślone przez samego Jagicza, specjalistę pełnego talentu i sumiennie biorącego każdą rzecz pod uwagę.

Wracając do artykułu Wollnera, powiemy o nim słów kilka przez wzgląd na ciekawą stronę przedmiotu, już nieraz dotykane, ale w sposób nie zbyt ściśle naukowy.

Obecnie rozwija się wielce dział etnografji, traktujący w sposób porównawczy podania ludowe; doba bowiem zbierania przemija powoli, a następuje bardzo naturalna konsekwencja tegoż, wycią-

ganie naukowych danych z zebranego już materiału.

Przygotowaniem do tego stadium są studia porównawcze. Znana jest powszechnie ballada Bürgera „Lenora“, którą posiadamy w polskim przekładzie Odyńca. Podanie, z którego wysnuł ją Bürger, nie jest wyłączną własnością Niemców, znajdujemy je u wszystkich ludów słowiańskich, u greków i albańczyków.

Z piosenki ludowej, zasłyszanej na Litwie, Mickiewicz utworzył balladę „Ucieczkę“, nie mniej piękną niż „Lenora“. Odpowiednią pieśń norwęgicką p. t. „Podróż w nocy“, a zaczynającą się od słów:

„O matko braci dziewięciu,
O matko jednej Arety... itd.“

przełożył Aleksander Chodźko. Różni się ona tem od innych, iż nie kochanek, ale brat umarły odwozi córkę matce.

Wollner mówi: „Treścią owych klechd i pieśni jest to, iż zmarły kochanek (narzeczony), niepokoiony w grobie łzami i tęsknotą kochanki, lub nawet jej czarami, wraca do swej łubej, zazwyczaj nie wiedzącej wcale o jego śmierci, namawia do pójścia i potem usiłuje wciągnąć ją do grobu. Dotąd przedmiot zgadza się z Lenorą. Obecnie w większej części wersyj słowiańskich przybywa nowy motyw: dziewczę w chwili, gdy ma zejść do grobu, ucieka do domu, gdzie przedstawia się pokój, w którym leżą umarli, i tam zamyka się na zasuwę. W pokoju leży trup (a w jednej wersji trzy); do niego zwraca się przesładowca po wydanie swej narzeczony. Zazwyczaj umarły zgadza się na to, ale nim drzwi się otworzą, pieje kur i dziewczę ocalonem zostaje. W jednej klechdzie obu umarłym udaje się pochwycić dziewczynę, w innej znów przesładowcę odpycha inny zmarły, który broni dziewczęcia“.

Wollner przytacza wiele odpowiednich ustępów z pieśni i podań polskich, litewskich, maoruskich, czeskich, słoweńskich, chorwackich, serbskich, bułgarskich, greckich i bułgarskich i dochodzi do rezultatu, nieco jednostronnego, że podanie o Lenorze najprędzej wypłynęło ze źródła serbskiego.

Prof. S. Rutar w słoweńskim miesięczniku *Ljublanski Zvon* przytacza ciekawy warjant owego podania, zapisany w okolicach Tolminu. Początek i środek zupełnie jest taki jak w Lenorze aż do chwili przybycia na cmentarz. Kochanek skacze do grobu i chce pociągnąć za sobą kochankę, ta ucieka i biegnie do kaplicy cmentarnej. Leżący tam umarły broni jej przed przesładowcą. Dziewczę wraca za dnia do domu, ale droga trwa jakoś długo. Dom znajduje zmieniony i nikt jej tam nie poznaje. Idzie do proboszcza i ten oznajmia jej, że przed wielu laty jakieś dziewczę zginęło z domu ojcowskiego, ale nie wierzy, by to była ta sama zgubiona. Wraca z nią do domu i prosi, aby domowi puścili ją do dawnej sypialni. Dziewczę poznaje swą sypialnię, z pod łóżka wyдостаје dawne

Uczyniwszy co w jej mocy było, aby Pepi wychować na dobrą, spokojną, do rodzinnego życia skromnego przysposobioną istotę, lękała się by cała jej praca w niwecz nie została obróconą. Pepi była młoda, wrażliwa, łatwowierna i wszystko na nią oddziaływało, a Boehmowa wieczorami sam na sam, z pytań i odpowiedzi mogła się przekonać że córka jej wiele niepotrzebnych myśli chwyciła, wiele wątpliwości mieć zaczynała i powoli zmieniać się zaczęła... Lękała się dłuższego życia z Roliną. Dla ubożego dziewczęcia, samo nawyknienie do niego, było niebezpieczeństwem.

Oprócz tego Boehmowa dotknięta była sama tem, że przy baronowej schodziła do bardzo podrzędnej roli szafarki i gospodyni, nie potrzebowano jej wcale, często pozostawiano w domu.

Rolina powierzała jej pilnowanie swych skarbów i mieszkania, zabierała Pepi i po całych dniach się o starą nie troszczyła.

Zaczynały po dawnemu spoglądać na siebie chmurno, kwaśno, nieufnie. Pułkownikówna za najmniejszą rzecz czyniła jej ostre wymówki jak służce, często w obecności córki, co upokarzało Boehmowę. Ta coraz też ostrzej odpowiadać zaczynała.

Niekiedy występowała z wymówkami i radami.

— Po co my tu siedzimy—mówiła—i dlaczego to targowisko sobie wybrałaś, nie rozumiem. Życie bardzo kosztowne, towarzystwo wyciągające na wydatki, tłum bałamutów płochych do koła, który kobiecie zawsze więcej szkodzi niż może być przydatnym. Wszystko to bez myśli, bez celu, tyle tylko, że się panna bawi i komplementami pasie...

Rolina obojętnie przeglądając się w lustrze, poruszała białymi ramionami.

— Skarż się jeszcze, gdy podziękowałabyś powinna. Pepi się ze światem obezna, wytresuje. Gdzież na swojego narzeczonego czekałbym mu-

siała, wolę tu niż gdzieindziej. Drogo? ale ja płacę za wszystko!

— Tobie tu dobrze—mówiła Balbina—bo ty bez zalotów, bez pochlebstw, bez flirtacji żyć nie możesz, ale mnie niedobrze, a Pepi niezdrowo... Wszyscy wiedzą, że jesteś narzeczona, a pozwalasz koło siebie biegać i zalecać się, ciekawam co... poszedłszy za męża, poczniesz? Amerykanin będzie zazdrośny.

— Zazdrośny? Radabym widzieć? — śmiała się Rolina. — Ja do życia zamkniętego, klasztornego, nie jestem stworzona.

Małe te utarczki z Boehmową, coraz zaczynały być częstsze, ale na postępowanie pułkownikówny bynajmniej nie wpływały. Niekiedy może tylko do oporu pobudzały, robiła jej na przekór.

Zły humor pani Balbiny urósł za przybyciem powrotnym barona St. Foix, który zawsze jeszcze marzył o spadku po amerykańce.

— Co sobie ludzie o tobie i o nas pomyślą! — lamentowała. — Kompromitacja straszna!

— Dajże mi pokój z moralami—odpowiadała Rolina ostro—wiem co robię, i o radę nie proszę.

St. Foix zajęty był pułkownikówną, z uporem podstarzałego człowieka i nie wierzył ani w to żeby się amerykańce ożenił, ani by Rolina była tak nieprzystępną i surowych zasad, jak się wydawała.

Wielki tłum, którym tu była otoczona, nie unikając go wcale, potwierdzał go w tem przekonaniu. Zdawało mu się, że owoc dla niego był dojrzały, a ufał w swą zręczność, iż mu się go przed innymi uda pochwycić. Zaczął ją więc naprzód wysmiewać nieco z wiary w amerykańce ostrożnie, potem malować jej rozkosze żywota paryskiego. Według niego stolica Francji była jedynym teatrem, godnym takiej jak ona piękności. Tu było wszystko do zdobycia. Uśmiechał się z przysłowia wiedeńców,

że jeden tylko Wiedeń jest na świecie, zastosowując to do Paryża.

Tam żyć trzeba jej było, lub wyrzec się życia. Dawał do zrozumienia, iż chętnie podałby rękę do wyprowadzenia jej na scenę.

Gotów był dla niej wyjednać sobie przeniesienie do ministerstwa. Mówił tak o wszystkim, o miłości swej, poświęceniu, gorącej chęci służenia, ale o małżeństwie nigdy. Nie wchodziło ono w plan jego.

Rolina dopytawszy surowo i zimno dała mu do zrozumienia, że czuła się obrażoną. St. Foix wziął to za strategję kobiety, próbującej tylko czy więcej wyzyskać nie potrafi, i ludził się zawsze, iż ją pozyskać może.

Pułkownikówna parę razy już zbiła go wspominaniem amerykańce, St. Foix zmilczał, lecz okazywał że uwierzyć w niego było mu trudno.

Naostatek gdy Rolina trochę znicięcipliwna, zwróciła jego uwagę na to że zapomniał o tem, iż była narzeczona, St. Foix wybuchnął.

— Ale ja właśnie przybyłem tu z ostrzeżeniem, że oczekiwanie i łudzenie się panu będzie bezskutecznem. Nie może być abyś pani o tem nie wiedziała, że człowiek ten wplątany jest w sprawę nieczysta, zawikłana, nie mogąca skończyć się dobrze.

— Bardzo panu baronowi wdzięczna jestem za jego troskliwość—zimno odpowiedziała Rolina—ale pan się mylisz. Sprawa w którą go wplątali nieprzyjaciele przez zemstę jest ukończona, potwarcy będą ukarani. Miałam o tem świeżą i najpewniejszą wiadomość. Papiery potrzebne nadchodzą—wkrótce—bierzemy ślub.

St. Foix stanął przerażony.

— Jaktóż pani będziesz miała odwagę?

Pułkownikówna rozgniewała się i z dumą odstrzeliła.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

swe mienie i dopiero wtedy pozwalają jej zostać w domu do śmierci.

Koniec ten jest przykładem, jak lud dorabia niekiedy zakończenia do podań, przenosząc motywy z innych klehcd.

Powrót ów przypomina ową średniowieczną legendę o zakonniku, co słuchał krótką tylko chwilę rajskiego ptaka, a ta krótka chwila trwała lat sto tak, iż powróciwszy do klasztoru, znalazł go zmienionym do niepoznania, a ze swej strony nikt go am nie poznał...

Bronisław Grabowski.

Na czarną godzinę.

W krajach, w których klasy pracujące pilną zwracają uwagę na zabezpieczenie swojej przyszłości, aby w razie bezrobocia, finansowych przesileni, choroby, kalectwa i losowych wypadków, zyskać możność choć czasowego zapewnienia sobie niezależnego bytu — w krajach, jak Anglja, Francja, Belgja, Holandia zaprowadzono już nader uproszczone sposoby składania do kas oszczędności by najdrobniejszych kwot, które wszelako z czasem poważne dać mogą rezultaty.

Ustanowione w Anglii przy urzędach pocztowych przed 20 laty kasy oszczędności posiadają już, jak niedawno wspominaliśmy, kapitał dochodzący 600 milionów marek.

Dla uproszczenia jednakże wnoszenia wkładów do rzeczonych kas zaprowadzono tam po fabrykach, warsztatach i zakładach przemysłowych tak zwane *kasy markowe*, w następujący sposób urządzone.

Właściciele zakładów rozdają swoim pracownikom karty na dwanaście podzielone kwadratów. Rzemieślnik czy robotnik, pragnący odłożyć grosz jaki na czarną godzinę, kupuje za 1 penny (2½ kop.) markę pocztową i nakleja ją w kwadracie udzielonej mu karty. Po naklejeniu wszystkich 12 przedziałów, których wartość równa się już 1 szylingowi (30 kop.), posiadacz karty odnosi ją na pocztę, gdzie w zamian otrzymuje książeczkę oszczędności (jeżeli jej dotąd nie miał) z zapisaną w niej kwotą jednego szylinga, którą urzędnik przyjmujący wciaga do właściwej miejscowej księgi.

W Anglii więc, jak widzimy, czynność przyjmowania wkładów została sprowadzona do *minimum*. Powierzanie tych wniosków urzędem pocztowym stawia je zarazem pod opieką i ręką rządu, który od złożonych sum zapewnia 2½ procent. Takich kas, istniejących przy urzędach pocztowych w Anglii, liczone w 1880 roku 6,233 z kapitałem 10,300,000 funtów szterlingów.

W Niemczech już od dwóch lat większe zakłady przemysłowe uproszczyły jeszcze tę czynność w ten sposób, iż każdemu pracownikowi przy wypłacie jego zarobku kasjer daje kartę na 12 kwadracików podzieloną, inny zaś urzędnik lub zresztą odzwierny sprzedaje marki wartości jednego srebrnika. Gdy cała karta zostanie naklejoną, wspomniany urzędnik zebrane od wszystkich pracowników warsztatu pełne karty odnosi lub odsyła do najbliższej kasy oszczędności i stosowne książeczki z zapisanymi do nich wkładami posiadaczom doręcza. Tym sposobem czeladź warsztatowa drobnymi oszczędnościami przychodzi do mniejszych lub większych zasobów. Corocznie w dniu 1-ym kwietnia poborca kart markowych czy też kasjer podnosi przypadający na każdą książeczkę uzbierany procent i takowy właściwym doręcza posiadaczom. W niektórych nawet fabrykach i warsztatach, pierwsze karty dla zachęty rozdawane są z naklejoną już jedną marką, jako darowizna.

Doświadczenie okazało, iż najważniejszą chwilą dla niezbyt inteligentnego robotnika jest zapewnienie markami pierwszej karty i następnie pozyskanie pierwszej książeczki oszczędnościowej; odtąd budzi się w tym człowieku i większa chęć i dążność do coraz szybszego zapewnienia kart markami.

Wadliwą stroną dotychczasowych kas oszczędności jest właśnie konieczność stosowania się do pewnych tylko godzin, przeznaczonych na przyjmowanie wkładów w minimalnych kwotach i strata niekiedy paru godzin czasu, zanim przepisane formalności nie zostaną dopełnione. Zresztą, rzemieślnik czy robotnik, przy szczerzej nawet chęci odniesienia zbywającego mu zarobku do kasy oszczędności, niekiedy zbyt odlegle położonej, może być „wiedziony na pokuszenie“ i czy to w skutek słabości charakteru, czy namowy, strwonić to, co miało być na zasób odłożone. Angielscy posiadacze fabryk i warsztatów przekonali się, iż im robotnik oszczędniejszy, tem gorliwszym i pilniejszym jest pracownikiem.

A u nas?

Ad. Gr.

Z Paryża.

Dnia 18-go listopada 1882 roku.

(Dokończenie. — Patrz № 262.)

Lorédan Larchey odkrył „Notatki kapitana Coignet,“ pamiętniki oficera pierwszego cesarstwa.

Literatura polska posiada pamiętniki Paska i Kilińskiego, a których w istocie autora nie czyta się, lecz słucha. Otóż ów poczciwy Coignet, także pisze jak gdyby mówili „starzy starej gwardji.“ Z tej racji dzieło to jest prawie jedynym w literaturze francuskiej. Niema tu żadnej sztuki, żadnego pozowania, sama prostota.

Zdaje mi się, iż Méry to utrzymywał, że „nieśmiertelni“ w piekle skazani będą na czytanie romansów Pawła de Kock dopóty, dopóki sami w swoim sposobie pisania nie stracą zupełnie przesady i afektacji... Czytanie pamiętników kapitana Coignet tę samą im znacznie prędzej oddaoby usługę. Zaczyna on opowieścią o swoim dzieciństwie, jako syn zamożnego wieśniaka, moeno przesładowany przez macochę. Ojciec jego był sobie wiejskim donżuanem. Żenił się trzy razy i z pierwszej żony miał dzieci dwoje, czworo z drugiej, z trzeciej zaś siedmioro. „Był on — mówi Coignet — miły, wstrzemięźliwy; lubił tylko polowanie, rybołówstwo i... procesa. Istny „kogut“ wszystkich dziewcząt i kobiet całej wsi. Po za związkami legalnymi z trzema żonami przyznawano mu dwudziestu synów i cztery córki — co czyni razem trzydzieści dwa. Zdaje mi się, że to dosyć!“

Uwodził ten tem mniej zajmował się swemi dziećmi, czem ich miał więcej.

„Ja jestem — opowiada autor pamiętników — z drugiej żony, trzecia była naszą służącą. Miała lat ośmnaście, nazywano ją: „piękna“. W dwa tygodnie była panią domu. Wyobraźcie sobie te małe, biedne sieroty, bite noc i dzień. Życie to trwało już dwa miesiące, gdy nareszcie ojciec nasz się z nią ożenił i tyle się nam z reszty zostało!“

Nie mogąc już dłużej znieść złego obchodzenia się macochy, Coignet uciekł mając lat dwanaście z domu ojcowskiego i znalazł po długich przejściach służbę u poczciwych jakichś ludzi, u których pozostał aż do chwili wstąpienia do wojska.

Pierwszy raz wachał proch pod Montebello i bił się pod Marengo. Pierwszy konsul wstrzymał całym wysiłkiem armję austriacką aż do przybycia rezerwy, którą mu przyprowadził Dessaix. Wojska dały dowód niezachwianej wytrwałości. Była chwila w której wedle słów poety:

„Gdy godzinę wołano dwa słowa: pal, nabij!
Gdy oddechy dym tłumi, trud ramiona słabi,
A wciąż grzmi rozkaz wodzów, wre żołnierza czujność,
Nakoniec bez rozkazu pełnią swą powinność.
Nakoniec bez rozwagi, bez uczucia, pamięci,
Żołnierz jako młyn palny, nabija, grzmi, kręci
Broń od oka do nogi, od nogi na oko...“

Zobaczmy teraz jak Coignet maluje podobną sytuację. Przepraszam z góry czytelników za to, co będzie zbyt realistycznego w wyrażeniach prostego żołnierza, który słów swych „nie przeżuwa,“ ale je wypowiada tak, jak mu je ślina na język przynosi. Wiktor Hugo nie wahał się przecież powtórzyć w całej surowości wyrazu, rzuconego anglikom przez Cambronne'a pod Waterloo...

„W dymie nie było widać — mówi Coignet. — Armaty zapaliły wielki budynek ze zbożem i to sprawiło prawdziwą rewolucję w szeregach. Ładownice wylatywały w powietrze. Zdaleka widać było tylko rannych i żołnierze, którzy ich nosili, nie wracali więcej do szeregu. Tyle już wystrzelano ładunków, że niepodobna już było wepchnąć świeżych do lufy. Należało nalewać w lufy co kto miał, i później palić proch nie nabijając, żeby je wysuszyć.“

Uważali się już za zgubionych ostatecznie — nagle ukazuje się Dessaix.

„Piękna dywizja nadchodziła z bronią na ramieniu. Był to jakby las wiatrem poruszany. Ze wszech stron bębnią do ataku. Nie krzyczano, ale ryczano!“

Dziś nie sprawiają już wrażenia ordery. Stały się one wedle dowcipnego wyrażenia: „jakby dopełnieniem niezbędnem tualety każdego przyzwoitego człowieka.“ Ale nie tak to było w chwili, gdy Napoleon I-szy ustanawiał „legję honorową“ dla swych godnych podziwu żołnierzy. Coignet był pierwszym, który legję otrzymał u Inwalidów pod kopułą, pod którą później spocząć miały zwłoki Napoleona I-go.

„Nie mogłem postąpić kroku — opowiada Coignet — tak mnie ścisnął tłum ciekawych, którzy chcieli zobaczyć mój krzyż. Piękne panie, które się do mnie docisnęły tak blisko, że mogły dotknąć świetnego orderu, prosiły mnie o pozwolenie pocałowania się. Już mi się zdawało, że zbliża się godzina, kiedy będę musiał służyć za patynę wszystkim damom i pannom, które po drodze spotykałem.“

Czytając opis wzruszenia Coigneta w teatrze Porte Saint-Martin na przedstawieniu sztuki p. t.: „Przejście przez górę św. Bernarda,“ przypomina się kraj, którego szlachty zachowanie się w teatrze opisuje Pasek.

„Zobaczyliśmy — mówi Coignet — poczciwych mnichów schodzących z tej góry ze swemi wielkimi psami. Gdym spostrzegł tych kapucynów i psów idących za nimi, zdawało mi się, że jeszcze ciągnę moją armatę. Biłem pięściami i nogami brawo! Towarzysze mówili mi: „Czyś oszalał?“ — a ja odpowiadałem: „Przecieżem ja

ich widział na górze św. Bernarda, tych samych kapucynów i te same psy!“

W tej strasznej serji bitew grenadjerzy Napoleona stanęli też pod Jena.

„Ranek jeszcze nie świtał, gdy nam już prusacy powiedzieli dzień dobry strzałami armatniami. Kule przełatywały po nad naszymi głowami, a jeden stary z armji egipskiej rzece: „Prusacy mają katar! Słyszycie jak kaszlą, trzeba im zanieść wina z cukrem!“

W innej bitwie muzyka wrzeszczała na nutę:

„On va leurs percer les flancs,

a bębny powtarzały:

Rataplan, tire lire en plan,
On va leurs percer les flancs
Que nous allons rire!“

Każdy zna opowiadanie Robaka z „Pana Tańcusza“:

„Gdy cesarz Napolen w potyczce zażywa
Raz po raz, to znak pewny, że bitwę wygrywa!“

Uwaga Robaka potwierdzona jest przez Coigneta, który opowiadając o bitwie pod Brnem mówi:

„Widzieliśmy, że był wesół, niuchy tabaki następowały jeden po drugim, był to dowód jego dobrego humoru.“

I dodaje z pod Austerlitz:

„Cała armja biła w dłonie, a nasz Napoleon mścił się na swej tabakierze — była to klęska zupełna nieprzyjaciół.“

Coignet opisuje w dwu słowach okolice, które przebywa. Zapewnia, że w Hiszpanji: „wszy stanowią łózka żołnierzy, gdy się już słoma przez poruszenie wykruszy. Trzy czwarte hiszpanów zbiera je garściami i wyrzuca za okno, wołając: „ten kto cię stworzył, niech cię żywi!“

Do polaków ma żal, iż przed lawiną 1812 roku ukryli zapasy żywności i to co mieli najkosztowniejszego, niemcom zaś jest wdzięczny za to, że tak długo żywili francuzów i trzymali w swoich domach, otaczając zwycięzców swoich troskliwością.

Ciężka wojna 1807 r. oddała grenadjerów francuskich na pastwę strasznych przejść.

„Czas szkaradny, śnieg, potem odwilż. Piasek usuwa się pod naszymi nogami i woda wypływa na powierzchnię ruchomą piasku. Zagłębiamy się do kolan. Trzeba było sznurami wiązać trzewiki, żeby ich nie pogubić i gdy wydzieraliśmy nogi z tego morza błota, sznury pękały i trzewiki zostawały w błocie i wodzie. Czasem trzeba było brać w ręce nogę, wyciągać ją jak marchew i przedstawiać naprzód, potem znów brać drugą i znów ją przedstawiać. Nie, nigdy człowiek nie może opisać tej strasznej nędzy, cała nasza artylerja była w błocie, armaty orały ziemię! Karetą cesarza z nim razem nie mogła się wydobyć. Trzeba mu było przyprowadzić konia do drzwiczek, aby go ztamtąd wyciągnąć. Gdy się dostał konno do Pułtusza, dopiero zobaczył rozpacz istotną w szeregach swoich starych żołnierzy, którzy sobie we łby strzelali. Tam to nazwał nas „szemraczami“ (*grogard*), przewzisko to nam zostało i zaszczyt nam dziś przynosi.“

Ludzie ci byli bohaterami, sami o tem nie wiedzą...

Henryk Heine z dziwną swą intuicją co do Francji odtworzył wspaniały typ „starego żołnierza starej gwardji“. Balzak i dziesięciu romansopisarzy starało się przedstawić w swych dziełach tych żołnierzy, przywykłych przebiegać Europę w tempie marsza, jakby do ataku. Wszakże „Notatki Coigneta“ mają nad wszystkie temi fantazyjnymi portretami tę wyższość, iż są prawdziwą fotografią zdjętą z natury.

Józef Bohdan Wagner zgasł w Neuchatelu dnia 9-go października, w wieku lat 67. Zgon jego szczery obudził żal całej kolonji polskiej w Paryżu, gdzie Józef Bohdan mieszkał od lat dawnych i walczył z dziwnie skończoną odwagą przeciw chorobie, która go niszczyła. Listy zawiadamiające o jego śmierci dopiero teraz rozesłane zostały. Śmierć tę ukrywano przez cały miesiąc, dlatego podobno aby oszczędzić gwałtownego wzruszenia jednej z jego córek, która zameżna w Paryżu oczekiwała właśnie chwili rozwiązania.

Wagner należał niegdyś do dziennikarstwa warszawskiego; tutaj pełnił w ministerjum spraw wewnętrznych obowiązki, które zawdzięczał swej znajomości wielu języków.

Wł. Mickiewicz.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— Pani K. L. — W uzupełnieniu wiadomości o ks. Gąsiorowskim dodajemy, że jest proboszczem we wsi Dzieźbni, pow. kutnowskim, a poszukiwań dokonywa na korzyść tamże znajdującego się kościoła.

— Panom Steinert i Jantzen w Warszawie. — Podzielamy zdanie panów, iż motory gazowe mogą być z zupełnym skutkiem używane do lamp elektrycznych. Dowodzi tego przedewszystkiem zastosowanie ich do lamp Edisona za granicą. Ponieważ wkrótce mają być

dokonane w Warszawie nowe próby ze światłem elektrycznym, więc powrócimy do tego przedmiotu i zdanie panów o modyfikacji w maszynie gazowej uwzględnimy.
B. R.

— *Urzednikom dr. zel. w. w. i w. b.* — Listy bez podpisu nie są uwzględniane.

— *XXX.* — Po informację proszę zgłosić się do redakcji osobiście.

— *Pani M. G.* — Dziękujemy najprzejmiej. Będzie w sobotę.

— *Panu B. C.* — Potrzeba 20,000 egzemplarzy, po 2 ruble od tysiąca; prócz tego za egzemplarze na prowincję wysyłane opłata bezpośrednio na pocztę wynosząca przeszło 7 rs.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Ze względu, iż wszelkie sporne kwestje przechodzą obecnie z gubernjalnych zarządów do spraw włościańskich pod decyzję rządzącego senatu, powstał ponownie projekt połączenia czasowej komisji do spraw włościańskich dla Królestwa polskiego z ziemskim oddziałem ministerstwa spraw wewnętrznych.

— Projekt normalnej ustawy niższych szkół rolniczych wiejskich zyskał już aprobatę ministrów oświecenia, finansów, spraw wewnętrznych i wojny.

— Ministerjum oświaty stara się o uzyskanie ze skarbu państwa sumy 112,000 rs. wyłącznie na zapomogi dla szkółek elementarnych okręgu naukowego warszawskiego.

— *Nowosti* donoszą, iż w odnośnych sferach zamierzono prócz medalów, przyznawać także nagrody pieniężne studentom uniwersytetów za najlepsze prace na zadane tematy.

— W instytucie rolniczo-leśnym w Nowej-Aleksandrji (Puławach) na pierwszym kursie otworzono nowe katedry z dziedziny nauk matematycznych, a mianowicie geometrię wykreślną, geometrię analityczną i rachunek różniczkowy. Katedrę tych przedmiotów objął profesor uniwersytetu warszawskiego p. Zinin, przemiesiony po wakacjach na tę posadę. Z przyszłym rokiem szkolnym instytut puławski ma otrzymać kurs czwarty.

— Urzęda celne otrzymały z Petersburga zawiadomienie, iż deklarujący zboże mogą otrzymywać świadectwa na worki, podobnie jak dawniej; świadectwa te jednak nie nadają właścicielom prawa bezpłatnego przywożenia z powrotem worków, dopóki ostatecznie nie zostanie rozstrzygnięta kwestja cla od wprowadzanych z powrotem worków.

— Agentura międzynarodowa w Wierzbolowie oblicza z dniem 16-ym b. m. przy opłacie cla rubel metaliczny po 1'60³/₄ kop.

— Na opłatę gwarantowanego przez rząd dochodu prywatnych dróg żelaznych w budżecie na rok 1883 wyznaczoną została, jak donosi *Kraj*, summa 15,277,454 rs. kredytowych. (W rachunku ministerstwa przyjęty kurs: 1,5 rs. kred. za 1 rs. metal.) Po między innymi wyznaczono: dla kolei łódzkiej — 3,540 rs., warszawsko-bydgoskiej — 220,757 rs., warszawsko-terespolskiej — 293,973 rs., dla nadwiślańskiej — całą gwarantowaną sumę — 335,994 r. 38 kop. Tej ostatniej drodze, wedle ustawy, rząd zawsze wypłaca całą gwarancję, odbierając od niej później czysty dochód, jaki określony zostanie po ukończeniu roku.

— Od dnia 1-go do 15-go b. m. przewieziono drogą żelazną warszawsko-wiedeńską i bydgoską zboża dowiezionego z Rosji i Królestwa w ilościach następujących: pszenicy pudów 4,860, żyta p. 30,953, jęczmienia p. 1,220, owsa p. 2,660, gryki p. 6,724, kaszy gryczanej p. 3,020, kaszy jaglanej p. 5,490, siemienia lnianego p. 44,362. Do wszystkich stacyj drogi warszawsko-wiedeńskiej dowieziono rozmaitych towarów i węgla kamiennego p. 5,878,929, wysłano p. 5,790,156. Do stacyj drogi warszawsko-bydgoskiej dowieziono p. 491,487, wysłano p. 485,881. Pociągami osobowymi przybyło do Warszawy z kolei warszawsko-wiedeńskiej osób 14,863, wyjechało osób 13,392. Z kolei warszawsko-bydgoskiej przybyło osób 2,650, wyjechało 2,757. Pociągami roboczymi kursującymi po d. 13 b. m. przybyło z obu dróg osób 3,536, wyjechało 2,871.

— W dyrekcji szczegółowej warszawskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego, wskutek nastąpienia po wyborach tegorocznych śmierci s. p. Ciechomskiego, wakuje jedno krzesło. Miejsce to obsadzone będzie wedle obowiązujących dotychczas przepisów przez nominację ze strony komitetu Towarzystwa jednemu ze stowarzyszonych udzielił się mająca. Dowiadujemy się, iż istnieje zamiar nominowania p. Ludwika Łaszcza, właściciela dóbr Pęclaw i Staniszewice większe, w powiecie grójeckim,

gubernji warszawskiej. Wybór ten zgodny będzie z wolą stowarzyszonych, jak o tem bowiem w swoim czasie donosiliśmy, p. Łaszcza, przy wyborach posiadał z radcą p. Laskim równą ilość głosów i stąd niecie się musiano do losowania. Nominacja ta nastąpić ma na najbliższej sesji komitetu. Po do kompletowaniu w ten sposób dyrekcja szczegółowa warszawska będzie mogła przystąpić do wyboru prezesa, które to obowiązki pełni dotąd zastępczo prezes ostatniego czterolecia, p. Ewaryst Meyer, ponownie radcą wybrany.

— Z powodu urządzania w lasku bielańskim głównego kolektora wodociągowego, czynią się obecnie tamże pod kierunkiem inżyniera kanalizacji p. Arndta odpowiednie pomiary.

— Licytacja na dwuletni remont utrzymania ścieków, kanałów miejskich oraz mostków, przy której utrzymał się przedsiębiorca p. Kleit, zatwierdzoną została przez właściwe władze.

— Drzewka i krzewy, znajdujące się w ogrodach i na skwerach, zabezpieczono od mrozów i zimną słomą i mehem.

— Na dzień wczorajszy wezwano przed komisję poborową 195 popisowych, z których nie stawilo się 26, a 84 otrzymało ulgi familijne; z pozostałych uznano za zdolnych do służby wojskowej 40, odesłano do szpitala ujazdowskiego na próbę 2, przeznaczono do zapasu 1, roczną zwłokę udzielono 24, za zupełnie niezdatnych uznano 4, do pospolitego ruszenia przydzielono 14.

— Istniejąca od lat dwudziestu spółka magazynu mebli zjednoczonych stolarzy warszawskich liczyła ogółem 89 uczestników, z tych umarło 15, wystąpiło ze spółki 38, a obecnie należy 36. W ciągu tego czasu złożono towaru w magazynie mebli za rs. 1,283,319 kop. 48, sprzedano zaś za rs. 1,118,119 kop. 4. Z funduszu zakładowego mieli uczestnicy sumę rs. 22,754 kop. 15, z której zwrócono wysłym ze spółki członkom rs. 10,412 kop. 29.

— W przyszły wtorek, dnia 28-go b. m., o godzinie wpół do 7-ej wieczorem, odbędzie się posiedzenie biologiczne Towarzystwa lekarskiego warszawskiego, na którym odczytane będą protokoły z posiedzeń komitetu Towarzystwa lekarskiego do spraw sanitarnych.

— Rada miejska dobroczynności publicznej przyjęła z zachowaniem praw osób trzecich zapis zawarty w testamencie s. p. J. J. Okońskiego, a mianowicie księgarnię razem z tem, co do niej należy, jak również i sumy należne mu od klientów, na rzecz ochronek w Warszawie, a głównie dla ochronek zostającej pod kierunkiem p. Juszczyka.

— W obowiązkach starszego i podstarszego zgromadzenia blacharzy zatwierdzeni zostali pp. Fryderyk Trelle i Józef Ryk.

— Od kilku dni bawi w Warszawie p. Pieriebinoszew, członek zarządu Cesarzowskiego Towarzystwa filantropijnego w Petersburgu, badający urządzenia tutejszego Instytutu głuchoniemych i ociemniałych, a to z zamiarem wprowadzenia niektórych zmian w podobnym zakładzie petersburskim.

— W dniu dzisiejszym pochowano na cmentarzu powązkowskim zwłoki s. p. Karola Klemenczyńskiego, b. oficera artylerji b. wojsk polskich.

— Z teatru i muzyki.

* W dniu wczorajszym komisja ogniowa pod przewodnictwem towarzysza prezesa dyrekcji teatrów, pułkownika Palicyna, odbyła rewizję przyrządów ratunkowych w teatrach wielkim i rozmaitości.

Stwierdzono we wszystkim należyty porządek.

* Z powodu przedłużającej się choroby p. Tatar-kiewicza repertuar teatru rozmaitości ulega ciągłym zmianom.

Dzisiaj zamiast „Pięknej” daną będzie komedia Molièra „Świętoszek” i jednoaktowy dramat St. Rzetkowskiego p. t. „Livia”.

* Wczoraj na scenie teatru rozmaitości odbyła się próba czytana z czteroktowego dramatu Ybse-na p. t. „Podpory społeczeństwa”.

W sztuce tej przyjmą udział panie: Borkowska, Deryżanka, Ładnowska, Micińska, Niewiarowska, Nowakowska, Rapacka i Wisnowska, oraz panowie: Chomiński, Galasiewicz, Kotarbiński, Leszczyński, Linkowski, Ładnowski, Piasecki i Stromfeld.

„Podpory społeczeństwa” mają być grane po raz pierwszy na scenie teatru wielkiego na wspólny benefit panny Deryżanki i p. Leszczyńskiego.

* W teatrze małym dane będzie pięćdziesiąte przedstawienie sympatycznej komedji Bałuckiego „Grube ryby”.

* Polska trupa operetkowa w Petersburgu, dogorywa jeszcze w *Café chantant* Jegarewa.

W zeszyły czwartek, jak pisze *Kraj*, daną była

operetka „Zatoga okrętowa”, o wykonaniu której mówić nie warto, przedewszystkiem dlatego, że odbyła się prawie bez świadków...

Przed rozpoczęciem operetki p. Bruszewski, w literalnie pustej sali odśpiewał wyjątek z „Straszno-go dworu”.

Balet wyjechał pono z p. Łukowiczem do Kronszta-du.

* Czwarty raz, jeżeli się nie mylimy, odwiedza Warszawę p. Anetta Essipow, a każdy jej występ na estradzie zostawia po sobie wrażenia, które nie wielu pianistkom uda się wywoływać.

Nie można powiedzieć, że te wrażenia są zawsze jednakowe co do swej natury; przeciwnie, zdają się one odpowiadać różnym fazom, przez które talent znakomitej artystki przechodził i jeszcze prawdopodobnie przechodzić będzie.

Jedno jest wszakże wspólne, niezmienne tło, na którym odbywają się te przekształcenia: niezachwiana szlachetność stylu, podnioslejszy nastrój, wyższy polot i pewna arystokracja artyzmu wyróżniająca Anettę Essipow z pomiędzy najgłośniejszych dziś wirtuozów.

Jest coś obecnie w grze Essipowej, co imponuje jeżeli nie genialną indywidualnością à la Rubinstein, to dziwną powagą, spokojem i klasyczną miarą, która zarówno dziełom wielkiego natchnienia, jak i małym drobnostkom interpretowanym przez znamienitą artystkę nadaje proporcje skończonego dzieła sztuki.

Gra Essipowej wydaje się dziś wzorem indywidualności artystycznej, która doszła do doskonałej samowiedzy i dla której żadna chwila, żadna forma twórczego natchnienia kompozytora nie może być niespodzianką; artystka opanowała duchowym materiałem, służącym jej do spożytkowania tak absolutnie, jak bezwzględnie panuje nad materialną stroną instrumentu.

Cokolwiekby wyraża: czy moment liryczny, czy dramatyczny, uczucie, namiętność czy też poetyczną kontemplację, traktuje to z pewnej wyżyny, z której zdaje się przemawiać do słuchacza słowami: *Alles ist schon da gewesen*.

Jestto jakby uroczyste opowiadanie, w którym chwilami jakiś szeroki, epicki żywioł zdaje się pochłaniać wszelkie inne pierwiastki, i w którym nawet częstokroć indywidualność artystki, jak gdyby umyślnie usuwała się od udziału w wypowiedzianych uczuciach; — słucha się tego z rozkosznym spokojem, z sercem równo bijącym, z umysłem swobodnie śledzącym frazesy, okresy i w zstępie zwroty myśli ujętej przez artystkę z nieporównaną jasnością, oddanej w dykcji prawdziwie mistrzowskiej.

Nie mamy bynajmniej zamiaru wdawać się w szczegółowy rozbiór interpretacji każdego pojedynczego numeru wczorajszego programu; mówiąc o takiej jak Essipow artystce, trzeba albo całe studja pisać, albo poprzestać na zaakcentowaniu nowych w jej talencie momentów.

Ogólną charakterystykę tego wielkiego talentu staraliśmy się już dawniej nakreślić, zdając sprawę z poprzednich występów artystki; obecnie więc ograniczamy się na zaznaczeniu tego, co nas nowością w artystycznej organizacji artystki uderzyło.

Koncert wczorajszy rozpoczęła świetna pod względem pomysłów i instrumentacji uvertura Goldmarka „Sakuntala”; program oprócz fortepianu wypełnił śpiew powierzony p. Wierzbickiemu i panie Klamrzyńskiej.

* Jutro w sali reursy obywatelskiej drugi koncert Alfreda Grünfelda z współudziałem pp. Noskowskiego, Goebelta i Trombiniego.

Bilety są do nabycia w księgarni pp. Gebethnera i Wolffa.

* Dziś pierwszy występ p. Army Reichówny w „Fauście” Gounoda.

* Najcenniejszym numerem z programu wczorajszego wieczoru Towarzystwa muzycznego była fantazja p. Antoniego Rutkowskiego, na cztery ręk, o której pochlebnie już wspominaliśmy.

Wykonał ją autor wraz z p. Pankiewiczem, poczem ten ostatni odegrał z powodzeniem kilka solowych utworów.

P. Kapuścińska, młoda amatorka śpiewaczka, przedstawiła się korzystnie.

— Archiwum Poniatowskich.

Uwagę czytelników naszych zwracamy na cenny artykuł wstępny, zamieszczony przez *Wiadomości bibliograficzne*, o archiwum Poniatowskich w Jabłonie.

W krótkich słowach, ciepło skreślonych, autor poznajamia nas o zawartości zbiorów, o których w prasie krążyły niedokładne informacje, albo też zupełnie błędne.

W archiwum tem znajduje się rozległy materiał do dziejów tekstu narodowego, nie licząc bogatych źródeł do historii rodu Poniatowskich, oraz innych gałęzi krajowej przeszłości.

= Biblioteka.

Przy warszawskiej szkole weterynaryjnej urządzona zostanie już wkrótce biblioteka, zaopatrzona w książki specjalne.

= Pozwolenie właściwej władzy nadeszło.

Funduszu na zakupno pierwszych dzieł dostarczył ostatni koncert, z którego całkowity dochód przeznaczono na bibliotekę, oraz składka zebrana w gronie uczniów tej szkoły.

= Jubileusz.

Składkowa wieczerza *ex re* jubileuszu firmy Gebethnera i Wolffa odbędzie się w przyszłą sobotę w sali resursy ohywatelskiej.

Bilety za okazaniem zaproszeń są do nabycia w księgarniach Orgelbranda i Sennewalda do jutra do godziny 2-jej w południe.

= Kasa zaliczkowo-wkładowa sądowników.

W przyszłą sobotę odbędzie się ogólne zebranie uczestników kasy zaliczkowo-wkładowej przy sądzie okręgowym.

Zebranie ma na celu przedyskutować ważne sprawy, dotyczące rozszerzenia działalności kasy.

Między innymi mają być dopuszczeni do udziału w tem pożytecznym urządzeniu nieetatowi urzędnicy kancelarii sądu okręgowego, a także izba sądowa, sąd handlowy, sądy pokoju i adwokaci.

Uczestnicy kasy zamierzają też bardzo słusznie zmniejszyć procent od pożyczek dla tych wszystkich, którzy pobierają mniej niż 50 rs. pensji miesięcznej, prolongować termin pożyczek do jednego roku, odnawiać pożyczki przed ostateczną spłatą już zaciągniętej.

Celem rozszerzenia kredytu, zarząd kasy ma być upoważniony do zaciągania pożyczek, wszakże nie wyżej jak do 300 rs.

Byłoby bardzo pożądanem, ażeby urzędnicy innych sądów okręgowych na wzór warszawskiego porządzali podobne kasy.

Do tego może się przyczynić zamiar uczestników rozsełania sprawozdań i wiadomości wszystkim sądom.

= Posiedzenie.

W dniu onegdajszym odbyło się posiedzenie sekcji kas rzemieślniczych.

Wniosek ks. Chelmskiego, dotyczący utworzenia etatu kancelisty, przyjęto jednogłośnie.

Rozwój kas i ich czynności aż nadto usprawdliwia potrzebę tej posady.

Szybkość w załatwianiu interesów i porządek w prowadzeniu ksiąg i całej w ogóle kancelarii wymagają oddzielnego urzędnika, któryby tym tylko czynnościami był poświęcony.

Z innych wniosków uchwalono, ażeby członków zalegających w spłacie długu pociągać do odpowiedzialności sądowej, a funduszy do jednej kasy należących nie wlewać do kapitału ogólnego.

Następne posiedzenie ma się odbyć za tydzień; wybory zaś na rok następny będą dokonane w styczniu.

Zwracamy przy tej sposobności uwagę przyszłego zebrania, iż czwarty cyrkul jeszcze nie posiada kasy.

= Może należałoby o niej pomyśleć...

= Konkurencja.

Aż dwa towarzystwa, jak wspominaliśmy, usiłują irządzić ślizgawkę w ogrodzie Saskim.

Stanęły do konkursu warszawskie towarzystwo wioślarskie i „yacht-klub“.

Pierwsze znacznie postąpiło w ustępstwach swych na rzecz miasta, drugie nie chce pozostać w tyle.

= Walka się zaostrza...

Gdzie dwóch walczy, trzeci bierze górę.

Tym trzecim będzie... magistrat, który ściąga z tego źródła opłatę.

= Porządki miejskie.

Od lat już kilku nie pamiętamy takiego zaniedbania porządku na ulicach Warszawy, jaki spotykamy obecnie na każdym niemal kroku.

Pomimo rozporządzeń odnośnej władzy, chodniki nie są wysypywane, ani piaskiem, ani popiołem, ani nawet trocinami; zamiast przemiatania rynsztoków, na wielu nawet pierwszorzędnych ulicach sterczą kupy śniegu, a przejeżdża poprzeczne przez ulice prawie nigdzie nie przemiecione.

Na domiar wszystkiego dotkliwie dokuczają od dni kilku, a zwłaszcza przy krzyżowaniu się ulic, „kawalerska jazda“ sankami.

Czyż nigdy u nas przechodnie nie doczekają się uwzględnienia?

= Regulacja ulicy Oboźnej.

W ciągu ostatnich lat kilku ulica Oboźna zmieniła się do niepoznania, szczególnie po wzniesieniu okazałego gmachu, w którym mieści się instytut leczniczy dra Brodowskiego.

O ile jednak dolna jej część obróciła się na lepsze, o tyle górna część od Krakowskiego-Przed-

mieścia przez pozostawienie jej w dawnym stanie przypomina nieporządne i ciasne zaułki choćby Starego-Miasta, gdyż nie chcemy porównywać jej do uliczek Chęcin lub Pacanowa...

Rozszerzenie w tem miejscu ulicy byłoby rzeczą nader pożądaną dla całej dzielnicy miasta.

Pomijając, iż pozbylibyśmy się w ten sposób brudnego zaułka, że po rozszerzeniu w tem miejscu stanęłyby niewątpliwie okazałe domy, ulica ta ułatwiłaby komunikację z dolną częścią miasta, która bezwarunkowo coraz się bardziej podnosi.

Wówczas gdy regulujemy ulice, przypuśćmy Krochmalną i Ludną, jak to ma obecnie miejsce, mogli byśmy pomyśleć i o żywszej od nich Oboźnej.

= Oświetlenie elektrycznością.

Maszyny do oświetlenia elektrycznego za pomocą systemu Edisona, które, jak to donosiliśmy, miały być z zagranicy sprowadzone, już nadeszły.

= Próby rozpoczną się niebawem.

Rezultatu wyczekują szerokie koła przemysłowców naszych z niecierpliwością.

Przedstawiciel towarzystwa otrzymał dziś wezwanie od fabrykantów w Łodzi celem porozumienia się o urządzenie oświetlenia edisonowskiego w kilku fabrykach tamtejszych.

= Nagła śmierć.

Na Nowej Pradze zmarła wczoraj nagle Jadwiga K.

Przyczyną śmierci było... nałogowe pijaństwo.

= Wypadki.

* Z chłownika ulicy Ciepłej podniesiono bezprzytomnego człowieka liczącego około 45 lat.

W drodze do szpitala nieszczęśliwy zmarł nie odzyskawszy przytomności.

* W jednym z numerów łazni akcyjnej Stefan W., uczeń drukarski usiłował odebrać sobie życie przez zażycie trucizny.

Szybka pomoc lekarska zdołała utrzymać go przy życiu.

* Andrzej B. mieszkaniec wsi Grochowa, poslizgawszy się na ulicy upadł i złamał nogę.

Chory odwieziony został do szpitala na Pradze.

* W sieni domu nr 19, przy ulicy Świętojańskiej, znaleziono podrzuconego chłopczyka mogącego mieć około 4 tygodni.

Dziecię oddano do domu podrzutek.

* Na podwórzu domu nr 22, przy ulicy Żórawiej, wprowadzone zostały niewiadomo przez kogo cztery karety i trzy konie, które widocznie skradzione zostały, gdyż nikt się po nie nie zgłaszał!

Karety te odesłano następnie do cyrkulu 9-go.

* Na Pradze zatrzymano bryczkę zaprzężoną w parę koni, na której jechały jakieś podejrzaną osobę.

Jadący na bryczce zdołali umknąć.

Właściciela bryczki i koni poszukują.

= Potwarz na płockie.

Niemieckie *Echo* wystąpiło z artykułem przeciw obywatelom z płockiego oskarżając ich, że wycinają lasy i do Prus drzewo wywożą...

Istna obrona jagniąt przez wilki.

Na szczęście zbyteczna tym razem, bo sprzedaż, o jakiej mowa, teraz nie praktykuje się.

= Długowieczność.

W dobrach Troski, w powiecie płońskim, gubernji płockiej, zmarła w tych dniach Marjanna Kręciejewska, która dożyła 106 lat!

Zmarła prawie do ostatnich chwil zachowała przytomność umysłu.

= Teatr amatorski.

Przed kilkoma dniami do Pabjanic przybyło z Łaska towarzystwo amatorskie i odegrało tam na dochód szpitala powiatowego i straży ogniowej kilka wesolych utworów dramatycznych.

Przedstawienie powiodło się doskonale.

= Zaraza bydłęca.

We wsiach Las i Wawer, pod Warszawą, ukazała się groźna zaraza, od której padło już wiele sztuk bydła.

Do miejscowości dotkniętych zarazą wysłano weterynarza powiatowego Sawickiego, celem zbadania rodzaju epizootji i zarządzenia właściwych środków.

= Pożar.

Fabryka szpilek drewnianych, będąca własnością obywatela ziemskiego Słotwińskiego, a znajdująca się we wsi Rawanicach, w gubernji mińskiej, zgorzała w tych dniach do szczytu.

Wartość machin z budynkami wynosiła 20,000 rubli.

Produkcja fabryki dochodziła rocznie do 12,000 pudów szpilek, wartości pół miliona rubli.

= Zbrodnia czy samobójstwo?

Niedaleko Rudy Malenieckiej, w lesie majątku Falków, spostrzeżono wiszące na brzozie zwłoki izraelity.

Zwłoki uległy już rozkładowi.

Nazwisko ofiary nieznane.

= Świętokradztwo.

Donoszą nam z Litwy co następuje:

„W dzień Wszystkich Świętych niewykryci dotąd złościny zrabowali kościół filjalny w Dokszyzskach, wsi położonej w powiecie oszmiańskim, gub. wileńskiej, a będącej niegdyś własnością wojewody nowogrodzkiego Niesiołowskiego, obecnie zaś p. Łaszkiewicza.

Przez okno zakrystji dostawszy się do wnętrza kościoła odbili świętokradcy trzy skarbony, nie tknięte oddawna, zatem przypuszczalnie pełne, usiłując dostać się do puszek z Przenajświętszym Sakramentem, wyłamali drzwiczki i zabrawszy takowa, zawarte w niej korporowały wysypali na posadzkę...

Lichtarze, które droższe, również skradzione zostały.

Po okradzeniu kościoła udali się złościny na cmentarz, gdzie wyłamali drzwi kaplicy, spodziewając się widocznie zastać w niej jakie drogocenne przedmioty.

Odstraszyło ich tylko światło zawsze do późna w noc się palące w plebanji.

Dodać przytem trzeba, iż skradzione rekwizyta pochodziły z dobrowolnej ofiary zacnego dokszyckiego proboszcza ks. misjonarza Gana, któremu również zawdzięcza kościół kosztowną restaurację, oraz wszystkie niemal aparaty.

Kto powróci mu świeżo poniesione straty?

Osobiste szczupłe fundusze czcigodnego kapłana nie wystarczą przecież na wszystkie nawet nieprzewidziane potrzeby...

Ze świata.

✕ Książę August Sułkowski, ordynat na Rydzynie w W. Ks. poznańskim, zmarł, jak to wspominaliśmy, w zamku swoim rydzynskim dnia 20-go b. m. Książę, ożeniony z hr. Marją Mycielską, był typem wielkiego pana w najdotkliwszym słowa znaczeniu. Jego szczerą, serdeczną naturą, pogodą ducha, uprzejmością, ofiarnością i gościnnością zjednywały mu serca licznych przyjaciół, rzecz rzadka pozostałych mu wiernymi nawet po zredukowaniu świetnej niegdyś fortuny, do skromniejszych o wiele dochodów... Do ostatnich przeto czasów czystemi gośćmi byli na zamku rydzynskim: generał Morawski, Roman Załuski, Adam Potocki, Maurycy Mann, Roger, Raczyński i wielu innych. Książę August był członkiem pruskiej izby panów... Książę, dobrze widziany na berlińskim dworze, pozostał do końca życia wiernym zasadom i przekonaniom obywatela własnej ziemi. Urodził się 1820 roku, a synem był znanego generała wojsk polskich za wojen Napoleona. Ordynacja rydzynska spada po śmierci księcia na jego syna Antoniego.

✕ Urszulinki (*sacré-coeur*) z Poznania założyły filję w Czerniowcach na Bukowinie, z zamiarem prowadzenia pensjonatu. Przełożoną jest znana matka Morawska.

✕ Warta, pod Poznaniem, onegdaj stanęła.

✕ Girdwojn. *Fishing Gazette* w Londynie, mówiąc o obecnej wystawie rybnej, nadmienia o znakomitej działalności naukowej w tym zakresie K. Girdwojna.

✕ „Jestem bóg.“ W tych dniach, jak donosi *Czas*, podczas rozprawy przed sądem przysięgłych w Krakowie, siedział na miejscu przeznaczonym dla znawców jakiś przyzwoicie ubrany mężczyzna, którego miano za wezwanego do rozprawy ajenta Towarzystwa ogniowego. Kiedy tego wolano, a nieznajomy nie podniósł się z miejsca, zapytał go prokurator kimby był? „Jestem bóg!“ — odrzekł uroczyście zapytany. „Kto pan jesteś?“ — powtórzono zapytanie. „Jestem bóg!“ — powtórzyła się odpowiedź... Wszczęło się zamieszanie chwilowe, zanim spostrzeżono, iż nieznajomy jest obłąkany, poczem odstawiono go do szpitala.

✕ Lonja. W Prosnitz, na Morawach, zaczęto niebawem wychodzić dziennik zatytułowany: „Głos niemiecki z Moraw“ mający na celu... podtrzymywanie i bronienie interesów niemieckich wśród zalanej słowiańskim żywiołem prowincji.

✕ P. Mendez, baletmistrz naszych teatrów, wręczył dyrekcji opery wiedeńskiej balet komiczny własnego układu. Balet ten, stanowiący niejako *pendant* do „Roberta i Bertranda“, wystawionym będzie w jesieni roku przyszłego.

✕ *Lady Makbet*, w genialnej interpretacji nieporównanej tragiczki wiedeńskiej Carlotty Walter, tak przerażająca zaonegdaj żonę kupca panią Seifenhammer, iż ta wybuchła w czasie widowiska szmatacyjnym płaczem. Omdlała i bezprzytomną odniesiono do garderoby, gdzie ją ledwie do życia przywrócono.

✕ Keller Bela, znany kompozytor utworów lżejszych, długoletni dyrektor orkiestry wiesbadeńskiej, zmarł tamże w szpitalu.

✕ *Catulle Mendez*, głośny szczególnie w ostatnich czasach powieściopisarz i poeta, osobliwą temi dniami miał wizytę. Pewnego rana gdy pracował w swoim gabinecie, oznajmia mu jego mały synek, iż jakiś jegomość chce się z nim widzieć. „Spytajże jak się nazywa.“ Dzieciak idzie do przedpokoju i wraca z wiadomością, że

„pan Szekspir“ ma do ojca jakiś interes. „Pan Szekspir w moim domu! prośże natychmiast“ — woła poeta. Wchodzi tedy jakiś człowiek, mający wielkie podobieństwo do szkieletu, obszarpany i brudny. „Jestem — powiada — ostatnim potomkiem nieśmiertelnego dramaturga, sam piszę wiersze, ale smutnym zbiegiem okoliczności jestem obecnie bez środków do życia — pomóż mi pan...“ Catulle Mendez dał mu kilka franków i gość osobliwy klanając się nisko znikł za drzwiami.

× „Petit Journal“ donosi, iż Dom Pedro, władca brazylijski, zaczął się uczyć po polsku, celem poznania Mickiewicza w oryginale.

× Ex-jezuita Passaglia przybył przed niedawnem do Rzymu, odwoławszy poprzednie swoje błędy przed arcybiskupem turyńskim. Miał on posłuchanie u kardynała Jacobiniego, sekretarza stanu.

× Najstarszym generałem angielskim jest lord Macdonald. Liczy on 97 lat wieku i rannym był pod Waterloo, oraz w innych bitwach za Napoleona.

× W Londynie ukończyła się zajmująca wystawa, zorganizowana przez klub św. Bernarda, a złożona jedynie z psów z góry świętego Bernarda albo alpejskich. Przez jakiś czas mniemano, iż zmyślna ta rasa całkowicie wyginęła w swoim kraju rodzinnym. Do Anglii psy te wprowadzone zostały dopiero przed dwudziestoma laty i szybko się rozprzestrzeniły. Na wystawie londyńskiej figurowało 252 psów z góry św. Bernarda, a pomiędzy nimi jeden oceniony na 10,000 gwinei.

× Najdroższym katalogiem w świecie jest niezaprzeczenie katalog angielskiego *British Museum*, którego układ i druk kosztował 80,000 funtów sterlingów, a cena jednego zeszytu wynosi mniej więcej na naszą monetę przeszło 200 rs.

× Jeszcze jeden wynalazek w dziedzinie reklamy zawdzięczamy jankesom! W New-Yorku w czasie uroczystego otwarcia operetkowego teatru „The Casino“ rozdawano wraz z biletami w kasy osobliwego rodzaju pamiatkę. Grano tego wieczoru „Chusteczkę królowej“ i każdy spektator otrzymał *gratis* rzeźbę, koronkową... chusteczkę do nosa, na której w środku znajdował się w mikroskopicznym odbiciu afsz przedstawienia, w rogu zaś ozdobiła haftowana królewska korona.

× „Die neugeborene.“ W jednej z gazet niemieckich znalazła się w tych dniach następująca zabawna omyłka druku. Zamiast: *die neugeborene spanische Infantin* (nowonarodzona infantka), wydrukowano: *neugeborene Infanterie* (piechota!). I tę to „infanterję“ ohrzeczono zeszłej soboty z całą uroczystością w Madrycie...

× Nomenklatura niemiecka.

Jakiś wagnerzysta proponuje w *Bromberger Zeitung* następującą terminologję:

Solo — *Alleingeschrei*, duet — *Zweiwinselsei*, tercet — *Dreigurgelarbeit*, pauza — *Ausschnaufer*, fermata — *Aufhaltenswunder*, ensemble — *Mordspektakel*, finale — *Weltuntergang*, *Donner und Blitze*.

Rozumie się, że te nazwy dotyczą jedynie utworów Wagnera...

— A. n. Z powodu śmierci ś. p. Anastazego Sucheckiego, od którego doznałem wiele pomocy w mej biedzie i około polepszenia losu mojego, składam rs. 100 dla najbiedniejszej młodzieży polskiej uczącej się w zakładach wyższych naukowych w Petersburgu. S. K.

W dniu 21-ym b. m., o godzinie 7 wieczorem, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po karmelickim) Jks. Niewiarowski pobłogosławił związek małżeński między panem Ludwikiem Swiderskim, obywatelem z Podola i panną Emilją Mogilnicką, córką niezjącego Michała i Klementyny z Ursin-Niemcewiczów. Od ołtarza prowadzili pannę młodą: wuj, marszałek szlachty g. grodzieńskiej, Jan Ursin-Niemcewicz i stryj, obrońca, K. Mogilnicki. Pana młodego matka: S. v. Szopowiczowa, żona lekarza i znane go kompozytora mazurków na fortepian, wraz z córką zamężną Tołkacz, obywatelką z Podola. Z kościoła orszak weselny udał się do hotelu Europejskiego, gdzie przy serdecznej gościnności i wzajemnej szczerzej sympatji licznie z różnych stron kraju zgromadzonych gości, wesela zabawa przeciągnęła się do rana. Wśród toastów nie pominięto staropolskiego „Kochajmy się“. Niech Bóg błogosławi młodą parę!
—3734—

Nekrologja.

† Ś. p. Aleksandra z Żybskich **Niemirska**, żona byłego urzędnika rządu gubernjalnego piotrkowskiego, zmarła dnia 21 listopada r. b., przeżywszy lat 58. Pozostały mąż z synami zapraszają krewnych, znajomych i przyjaciół na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w dniu 24 b. m., o godzinie 10 i pół zrana, w kościele św. Anny i na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 3-iej po południu. —3732—

† W piątek, dnia 24 b. m., jako w piątą rocznicę śmierci ś. p. Wacława **Ryx**, odbędzie się nabożeństwo za duszę jego w kościele św. Krzyża, o godzinie 10 i pół

zrana, na które zboleli rodzice i siostra zapraszają życzliwych. —3719—

† Dnia 24 b. m., w piątek, o godzinie 9 i pół zrana, w kościele św. Krzyża odprawiać się będzie nabożeństwo żałobne za spójność duszy ś. p. Wincentego hrabiego **Kraśnińskiego**, generała, jako w 24 rocznicę skonu. —3726—

† W dniu 24 b. m., w piątek, o godzinie 10-iej zrana, w kościele św. Antoniego, przy ulicy Senatorskiej, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spójność duszy ś. p. Salomei z Kamińskich **Marzewskiej**, na które pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —3710—

† Dnia 25 b. m., w sobotę, odprawionem zostanie w kościele parafjalnym na Pradze, o godzinie 10-iej zrana, żałobne nabożeństwo, za duszę ś. p. Marji z Szajowskich **Du Bonchet**, na które córka zaprasza pobożnych. —3729—

† W sobotę, dnia 25 b. m., jako w dniu imienin ś. p. Katarzyny **Karlewskiej**, odbędzie się nabożeństwo za spójność jej duszy w kościele św. Krzyża, o godzinie 9 i pół zrana, na które mąż i dzieci zapraszają rodzinę i znajomych. —3724—

† W dniu 25 b. m., w sobotę, o godzinie 9-iej zrana, jako w pierwszą rocznicę śmierci ś. p. Ignacego **Dąbrowskiego**, b. referenta rady miejskiej dobroczynności publicznej, odprawionem zostanie żałobne nabożeństwo w kościele Przemienienia Pańskiego, przy ulicy Miodowej. —3731—

† Dnia 25 b. m., w sobotę, jako w siódmą bolesną rocznicę śmierci ś. p. Balbiny z Winczewskich **Piątkowskiej**, odbędzie się żałobne nabożeństwo za spójność jej duszy o godzinie 10-iej zrana, w kościele powązkowskim, na które pozostały mąż zaprasza krewnych i przyjaciół. —3735—

† W sobotę, dnia 25 b. m., jako w dniu imienin ś. p. Katarzyny z Popławskich **Gundelach**, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Anny, na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 10-iej zrana, na które w ciężkim smutku pozostali mąż, córki i synowie zapraszają krewnych i przyjaciół. —3733—

† Wszystkim, którzy raczyli przyjąć udział dnia 9 (21) listopada w smutnym dla mnie obrzędzie wyprowadzenia zwłok ojca mojego ś. p. Borysa **Żykw**, składam najserdeczniejsze podziękowanie. —3736—

Katarzyna Gorbaczewicz.

† Wszystkim osobom, które raczyły odprowadzić na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki ś. p. Zuzanny **Sztuckiej**, składam niniejszem najserdeczniejsze podziękowanie. —3740—

Pozostały mąż **Henryk Sztucki.**

Z Cesarstwa.

Petersburg 21-go listopada.—*Nowoje wremia* poświęca dzisiejszy artykuł wstępny sprawom polityki ogólnej i zwraca uwagę na panującą obecnie na politycznym horyzoncie pozorną ciszę, którą wielu pesymistów uważa za zwiastuna zagmatwań i wojny. „Rzecz naturalna, że takie położenie rzeczy nie może trwać długo i musi zakończyć się burzą, która choć przemocą uwolni niektóre mocarstwa od nadmiernych wydatków. Pod tym względem wojna, któraby doprowadziła do zasady uzbrojeń, chociażby początkowo w skromnych rozmiarach, byłaby istotnym dobrodziejstwem. Zmarły Skobelew, w którym dotąd wielu nie chciał widzieć nic więcej jak człowieka wojny, namiętnie unoszącego się powdzeniami wojennymi, doskonale rozumiał całą doniosłość takiego dobrodziejstwa dla narodów. Mówiąc o Bosforze, o koniecznym dla Rosji zamienieniu go w rosyjską cieśninę, a morza Czarnego w rosyjskie jezioro, Skobelew miał właśnie na uwadze dać Rosji pierwszję możność rozbrojenia. Być może, że ta chwila nie jest tak daleką jak się wydaje, i że Rosja jeszcze nie straciła inicjatywy w tej ważnej sprawie. Jeżeli rzucić okiem na sprawozdania giełdowe, to możnaby pomyśleć, że ta chwila nie tylko jest bliską, ale że już nadeszła. W samej rzeczy siedzimy niby spokojnie założywszy ręce, a z giełdy wnosząc zdawałoby się, że z kimś toczymy wojnę. Cena półimperjalów nigdy bodaj nie była tak wysoką jak teraz, kursa także obniżały się tak znacznie w rzadkich chwilach minionej wojny. Czy dla wielu położenie takie lepszym jest od wojny? Tymczasem właśnie to nasze smutne i uciążliwe położenie w najwyższym stopniu podoba się Niemcom. Twierdzą oni, że właśnie to położenie rozbudziło w nas szczerze przyjazne uczucia względem Niemców i dlategoż o zmianie owego położenia nawet nie wypada nam myśleć. Nawet w teraźniejszej podróży rosyjskiego ministra spraw zagranicznych, w odwiedzinach złożonych niemieckiemu kanclerzowi w Warcinie, w jego audjencji u cesarza niemieckiego i w mającym nastąpić w Wiedniu spotkaniu z hr. Kalnokym prasa niemiecka uporeczywie nie chce widzieć nic ważnego, — i naturalnie nie dopuszcza nawet myśli, ażeby p. Giers miał w tej podróży jakie cele mające łączność z interesami Rosji. W oczach prasy niemieckiej rosyjski minister spraw zagranicznych nie może mieć pożyteczniejszego i ważniejszego zajęcia, jak składać unione zapewnienia miłości, szacunku i przywiązania rosyjan dla Niemców.

Sama ta przyjaźń powinna uszczęśliwiać Rosję. Jak myśleć o takich pojęciach? Czy zaliczyć je do kategorii dyplomatycznych obłud lub położyć na karb małoletniej zarozumiałości niemieckiej zrodzonej w 1870 roku? Niektóre wiedeńskie gazety chcą w tem raczej widzieć samą obłudę. Według zdania np. *N. fr. Presse*, wszelkie te pokojowe zapewnienia, wszelkie usiłowania odwrócenia uwagi społeczeństwa od niebezpieczeństw są tego rodzaju, że przypuszczać trzeba czy nie myślą gdzie na serjo o wojnie?“

Ostatnia poczta „Kurjera Warszawskiego“.

Lwów 22-go listopada.—Następujące wiadomości dotąd szczegóły o aresztowanych socjalistach. Nazywają się oni: Michał Drabik, szewc; Apolinary Kozaczek, czeladnik szewcki; Ludwik Sosnowski, czeladnik lakierniczy; Michał Sosnowski, czeladnik szklarski; Jan Hebak, czeladnik szewcki; Michał Hebak, czeladnik u litografa. U Sosnowskich znaleziono między innymi pięć kul ołowianych, z jednej strony wydrążonych i napełnionych jakąś materją, z drugiej strony zaopatrzonych cienkim a półtora cala długim stożkiem do nakładania korków. Kule takie wyrabiają we Lwowie właściciele składów broni pp. Molnar i Dzikowski do strzelania z otyłcówek. Rzeczoznawcy osądzą, o ile puszki te mogą być na inny cel użyte i czy materja znajdująca się wewnątrz kul jest wybuchową. Wszystkie uwięzione osoby odstawiono do sądu karnego; już ze śledztwa wstępnego pokazało się bowiem, iż należą wszystkie do tajnego stowarzyszenia socjalistycznego. Śledztwo prowadzi sędzia Litwinowicz.

Kraków 21-go listopada.—Według *Czasu*, powołanie p. Wrotnowskiego na dyrektora banku krajowego w kołach poselskich powitane zostało nader przychylnie. *Reforma* twierdzi, iż p. Franciszek Ślęk odmówił stanowczo przyjęcia proponowanej mu posady dyrektora banku.

Berlin 22-go listopada.—Poseł rosyjski w Londynie baron Mohrenheim, przybył tu wczoraj i odwiedził jeszcze wieczorem p. Giersa, który dzisiaj wieczorem na Frankfurt i Bazyleę odjeżdża do Włoch (a więc nie przez Wiedeń *przyp. red.*)

Berlin 21-go listopada.—Jutro ma nastąpić pierwsze czytanie budżetu. W imieniu konserwatyistów przemówi Wernigerode oświadczając gotowość zniesienia czterech najniższych klas podatku dochodowego, sprawę zaś pokrycia ubytku w budżecie, przez to powstałego, pozostawiając w zawieszeniu. Stronnictwo narodowo-liberalne, w którego imieniu przemówi jutro Benda uważa wobec stałego deficytu wszelkie opusty podatkowe za niewłaściwe; jest ono stanowczo przeciwnem zaprowadzeniu podatku od konsensów na sprzedaż tytoniu i wódki.

Berlin 21-go listopada.—*Kreuztg* umieściła wczoraj i dzisiaj uwagi godne artykuły o misji lorda Dufferina. Tenże ma doprowadzić do zniesienia kontroli angielsko-francuskiej i do narodowej organizacji pod opieką wpływu angielskiego. Perta zatrzyma swoje prawa zwierzchnicze, jakoto: pobór haraczu, prawo do posiłków egipskich w razie wojny, mianowania posłów i bicia monety. Pod względem administracyjnym zatrzyma wszakże Egipt samodzielność.

Paryż 22-go listopada.—*Temps* donosi, że w budżecie na r. 1883, ułożonym przez Tirarda znaleziono nową pomyłkę o 125 milionów fr., o którą to sumę zwiększa się deficyt.

Paryż 21-go listopada.—Izba ratyfikowała dzisiaj układ Brazzy o zajęcie na rzecz Francji terytorjum nad rzeką afrykańską Kongo. Duclerc oświadczył że sprawa ta nie może napotkać na żadne trudności.

Telegramy własne

„Kurjera Warszawskiego.“

Wiedeń 23-go listopada.

Według najnowszych wiadomości, rada państwa zgromadzi się d. 5 grudnia. Na porządek dzienny obrad wejdzie nasamprzód nowella przemysłowa, oparta na zasadzie stowarzyszeń (*Innungen*) rękodzielniczych na wzór dawnych cechów z przekształceniem wszelako tychże w duchu wymagań nowoczesnych.

Rzym 23-go listopada.

Król Humbert otworzył wczoraj uroczyste sesję nowego parlamentu. Mowa tronowa przyjęta została z niezmiernym zapalem, zwłaszcza ustęp, w którym monarcha włoski stwierdza, że naród dojrzał

do wolności. Mowa wylicza reformy lat ostatnich, które podniosły kraj pod względem ekonomicznym i finansowym, a tem samem spotęgowały jego znaczenie mocarstwowe. Reformy te będą uzupełnione w ten sposób, aby w zakresie administracji i sądownictwa zapewnioną była każdemu równość praw i swobodne ich używanie. Stosunki przyjazne z wszystkimi mocarstwami zapewniają krajowi spokój i rozkwit. Lojalność rządu włoskiego wobec traktatów obowiązujących daje Włochom rękojmię zupełnego bezpieczeństwa na przyszłość. Żadna obca potęga, żaden żywioł anarchiczny wewnątrz nie krępiją państwa włoskiego w pełnem posiadaniu i używaniu dobrodziejstw wolności. Nowem ogniwem przyjaźni z Niemcami będzie związek księcia Genui z księżniczką bawarską. Parlament może spokojnie i swobodnie poświęcić się rozpatrzeniu wielkich problemów społecznych.

Berlin 23-go listopada.

Włoska mowa tronowa wywarła w tutejszych sferach rządowych dobre wrażenie.

Berlin 23-go listopada.

Norddeutsche Allg. Ztg., mówiąc o projekcie zaprowadzenia cła wchodowego od drzewa, wprowadzanego do Niemiec, nazywa Austrię, Rosję, Szwecję i Norwegję najniebezpieczniejszymi konkurentami Niemiec na polu gospodarstwa leśnego.

Berlin 23-go listopada

Kölnische Ztg donosi z Paryża, że legitymiserzygotowali koperty do rozesłania w nich po kraju nowego manifestu hr. Chamborda.

Londyn 23-go listopada.

Dzisiejsze *Daily News* dowiadują się, że w Konstantynopolu odbyła się w niedzielę wielka rada wojskowa, w której uczestniczyli wszyscy w służbie tureckiej pozostający oficerowie niemieccy. Rada uchwaliła uzupełnić kadry, pomnożyć kawalerję, ufortyfikować cieśninę Dardanelską i odbudować zniszczone z biegiem czasu fortyfikacje nad Bosforem.

Cetynja 23-go listopada.

Rząd czarnogórski postanowił wzmocnić siły zbrojne księstwa przez utworzenie trzech bataljonów piechoty. (Jak na drobne rozmiary księstwa znaczne to powiększenie armji, *przyp. red.*)

Konstantynopol 23-go listopada.

Na zapytanie przez Portę uczynione, Czarnogórze odpowiada, iż uzbrojenie Czarnogórze jest tylko zmianą starej zużytej broni na nową, do czego zmusza obawa ze strony albańczyków.

Petersburg 23-go listopada.

Prav. wiestnik występuje przeciw artykułowi *Strany* z powodu obniżenia kursu waluty.

Petersburg 23-go listopada.

Według *Prav. wiestnika*, kurator kazańskiego okręgu naukowego doniósł raportem ministrowi oświecenia, iż w dniu 28-ym października (v. s.) student kazańskiego uniwersytetu, Woroncowa, któremu skutkiem nie zdania egzaminu odjęto stypendjum skarbowe, chciał w audytorjum wyrządzić czynną obelgę pełniącemu obowiązki rektora Firsowowi, od czego wstrzymali go jednak inni studenci Woroncowa skutkiem tego został relegowany z uniwersytetu kazańskiego i na trzy lata pozbawiony wstąpienia do innego zakładu naukowego. Oprócz tego o postępkach Woroncowa zawiadomiono prokuratora miejscowego sądu okręgowego. Po tym wypadku nazajutrz, w dniu 29-m października, w uniwersytecie wynikły nieporządki. Władza uniwersytecka zawiesiła czasowo lekcje i wyznaczyła komisję do zbadania całej sprawy. Wojsko strzeże gmachu uniwersytetu. Pogłoski o zamknięciu kilku innych uniwersytetów nie mają podstawy.

Petersburg 23-go listopada.

Prav. wiestnik zamieszcza szczegółowe sprawozdanie z powodu zaburzeń zaszłych w dniu 29 października (v. s.) w uniwersytecie kazańskim. Około 600 studentów wdarło się przemocą do auli, gdzie wygłosiło gwałtowne przemowy. Perswazje profesorów a nawet i kuratora były bez skutku. Studenci podali petycję o usunięcie p. Firsowa z obowiązków rektora i przyjęcie Woroncowa napowrót

do uniwersytetu. Studenci proszą prócz tego, aby im samym przysługiwało prawo nadawania stypendjów. Przez noc gmachu uniwersyteckiego strzegła policja, rano wojsko objęło straż nad całym budynkiem. Wczorajsza giełdowa pogłoska o zamknięciu uniwersytetu z powodu mało znaczących nieporządków, jak zapewniają z wiarogodnych źródeł, nie ma żadnej podstawy.

Moskwa 23-go listopada.

Wykryto znaczne malwersacje, dokonane przez kasjera tutejszego uniwersytetu.

G i e ł d a.

Dnia 23-go listopada.

Spadek wartości rubla w Berlinie — coraz większe robi postępy. Od onegdaj do wczoraj obniżka wynosiła 95 f. tak, że na giełdzie berlińskiej wczorajszej płacono za 100 rs. 199.25 m. — co odpowiada równoważnie kursowi 50.18 rs. za 100 m.

Motywa obniżki tej podawane są rozmaite i stosownie do nich wyciągane są wróżby trwałości tej zniżki lub szybkiego jej w zwyczajną przeistoczenia się.

Twierdzą niektórzy, iż powodem zniżki jest podróż p. Giersa i artykuł *Times'a* o finansach rosyjskich, opierając się na tych przypuszczeniach spodziewają się, że to niekorzystne usposobienie szybko przeminie.

Inni również mając nadzieję prędkiego zwrotu ku zwyczajowi opierają ją na przekonaniu, iż przyczyną obniżki obecnej jest zły stan giełd wiedeńskiej i petersburskiej.

Na koniec inni znów utrzymują — podobno wedle wiadomości z Berlina — iż główną przyczyną zniżki jest brak zaufania do papierów rosyjskich, spowodowany długotrwałością tymczasowego stanu i ci ostatni sądzą, iż obecne położenie i usposobienie niżkowe wcale przejściowemi nie są.

Wskutek złych tych wiadomości z Berlina, Wiednia i Petersburga na giełdzie warszawskiej cena walut zagranicznych się podniosła.

Weksle długoterminowe na Berlin płacono 20 do 25 kop. wyżej niż wczoraj — a mianowicie 50.15 do 50.22 1/2 za 100 m.; weksle krótkoterminowe doszły nawet do 50.25 — będąc ciągle — jak zwykle — płaconemi o 2 1/2 kop. wyżej od długoterminowych.

Weksle na Londyn doszły do 10.12 1/2, za 1 f. szt., czyli podniosły się w cenie o całe 6 1/2 kop. Stosunkowo do wielkości jednostki notowania bardzo wiele.

Na Paryż dokonano transakcyj o 22 1/2 kop. wyżej na 100 fr. Płacono 40.60.

Na Wiedeń 30 do 35 kop. wyżej niż wczoraj — 85.70 i 85.75.

Żądania wszędzie znacznie wyższe.

Listy likwidacyjne i pożyczki wschodnie nie znajdowały nabywców.

Listami zastawnymi Tow. kred. ziem. obroty małe. Płacono za listy serji I-ej małe 98.20 (jak wczoraj), serji II-ej lit. A 98.55, za lit. B 98.40; serji III-ej małe 98.25.

Listy miejskie serji IV-ej płacono 89.15 (nieco wyżej niż wczoraj).

Akcyjami kilku niewielkich dopełniono transakcyj.

Akcje drogi terespolskiej w niewielkiej ilości sprzedano po 129.

Sprzedano też kilka akcji cukrowni Czersk po rs. 325 z kuponem za rok 1881/2, dywidenda bowiem jeszcze wydzieloną nie została.

Innych akcji poszukiwano.

Obroty w ogóle niewielkie.

Godzina 12 1/2. Weksle na Berlin długoterminowe 50.20.

J. Wl.

TEATRA:

WIELKI: Dziś: „Faust” (występ panny Reichówny). Jutro: „Król Lear”. — ROZMAITOSCI: Dziś: „Livia Quintilla” i „Świętoszek”. Jutro: „Wielki człowiek do małych interesów” — MAŁY: Dziś: „Grube ryby” i „Rajskie jabłuszko”. Jutro: „Dzwony kornewilskie”.

Cyrk Suhr.

Przy ulicy Nowy-Świat nr 41.

Wielkie świetne przedstawienia, codziennie ze świeżym programem fresowania koni, wyższej szkoły jazdy, gimnastyki etc. Bliższe szczegóły w afiszach. —950—

(3730) **Dentysta Gutzman, Bielańska nr 4.** Zęby sztuczne pors.2, oczyszczanie lub plombowanie po rs. 1. Wyjęcie zęba kop. 25. Reperuje i przerabia zęby sztuczne, proszek i eliksir od 30—50k.

— Zarząd stowarzyszenia subjektów handlowych zawiadamia, że w sobotę, d. 25 b. m., o godzinie 8-ej wieczorem, odbędzie się w lokalu stowarzyszenia (Karmelińska 14) drugi bezpłatny wieczorek muzyczny dla członków stowarzyszenia. Członkowie życzący sobie wprowadzić damy należące do ich rodzin, zechcą zgłosić się osobiście lub piśmiennie, do kancelarji stowarzyszenia, począwszy od d. 21 do 24 b. m. włącznie od g. 8 wieczorem. —3699—

— **Kaplica anglikańska**, nr 3 ulica Hrabiego Berga, 2-ie piętro. W sobotę 25 listopada, o godzinie 3 po południu, kazanie dla żydów w języku niemieckim. W każdą zaś niedzielę nabożeństwo w języku angielskim, o godzinie 11-tej przed południem. —3725—

Komitet Towarzystwa „HARMONJA”

ma zaszczyt podać do wiadomości, iż dnia 13-go (25-go) b. m., to jest w sobotę, jako w rocznicę założenia Towarzystwa, daną będzie w lokalu „Harmonji”

Kolacja składkowa,

dla członków Towarzystwa z ich rodzinami i gości przez nich wprowadzonych, poczem będą miały miejsce tańce; początek o 9-tej wieczorem. Bilety na wieczorek wydawane będą codziennie do włącznie piątku 12-go (24-go) b. m., w lokalu Towarzystwa, w porze wieczornej poczem lista zamknięta zostanie i późniejsze zapisy przyjmowane więcej nie będą.

Dyrektor Towarzystwa *Otto Partowicz.*

—3676—

Członek komitetu *Henryk Herbst.*

Zarząd drogi żelaznej nadwiślańskiej ogłasza niniejszem, że ktokolwiek wynajdzie pieniądze skradzione z pociągu nr 4, idącego z Kowla do Warszawy, w dniu 26-tym (7-ym) na 27-my października (8-my listopada) 1882 r., lub też wskaże miejsce ich przechowania i tem bezpośrednio przyczyni się do odzyskania straty, otrzyma nagrodę w wysokości 10%, wynalezioną sumy. Suma skradziona wynosi rs. 10,724 kop. 83 1/2. —929—

— **Konstanty Komierowski**, pomocnik adwokata przysięgłego, Długa 47, 1-e piętro. (873)

(3702) **Antoni Kurman**, b. sekretarz zjazdu sędziów pokoju m. Warszawy, obecnie mianowany adwokatem przysięgłym, otworzył kancelarję w Warszawie, przy ulicy Świętojskiej nr 12A. Przyjmuje interesantów codziennie r. 8—10, po poł. 5—7.

— **Szkola krawiectwa** w Warszawie przyjmuje uczni do nauki. Długa nr 20. —420—

— **Dentysta S. ROTHHELM**, wynalazca nowego systemu wprawiania zębów sztucznych, przez urząd lekarski za najlepszy uznanego, leczy choroby szcęk i zębów, plombuje i niezczula ból przy wyjęciu zęba; przyjmuje od 10—6 w. Królewska 37. (3549)

— **Dr Wertenstein**, przeniósł się do Warszawy, **Nowolipie nr 51**. Przyjmuje chorych od godziny 8-ej do 10 rano i od 4-tej do 6-tej po południu. —3666—

— **Michał Malinowski**, adwokat przysięgły. Aleje Jerozolimskie nr 5. —3664—

— **Dr E. Modrzejewski**, Szkolna nr 3, po powrocie z zagranicy przyjmuje chorych z chorobami uszów, nosa i gardzieli od godziny 3-ej do 5-tej po południu. —3598—

— **Warszawska Fabryka Książ Handlowych, Artura Bock**, ulica Bednarska nr 8. —857—

— **Aleksander Pludrzyński**, adwokat, przeniósł kancelarję na ulicę Długą nr 4. —3647—

Fortepianów i Instrumentów Organowych,

Hermana i Grossmana,

od 1-go lipca r. b. **przeniesiony został** z ulicy Miodowej nr 10, do domu własnego przy ulicy Mazowieckiej nr 14.

Przez Rząd zatwierdzony i kaucjonowany
DOM KOMISSOWY
 pod firmą
SALA LICYTACYJNA PRYWATNA
 Miodowa № 10, 1-e piętro.
 1) Przyjmuje na sprzedaż wszelkie rucho-
 mości, towary i wyroby fabryczne.
 2) Wyprowadza takowe każdodziennie z
 woinej ręki, a we Czwartki przez licytację.
 3) Wielki wybór mebli nowych i używanych,
 tak wykwintnych, jakoteż skromnych.
 Obstaunki na roboty tapicerskie.
 4) Dywany, serwety, lustra, żyrandole, bi-
 żuterja, porcelana, szkło, garderoba.
 5) Urazy, przedmioty sztuki, brzozy i
 wszelkie wyroby galanteryjne, kufry, walizy
 i t. p.
 Otwarta codzień od godz. 9 rano, do 7
 wieczór. w Świąta od 12 do 6 1011

Pierwszorzędna Restauracja
S. Zięciakiewicza,
 Plac Teatralny № 7, 1-sze piętro.
 Przyjmuje zamówienia na **Wesela**, wy-
 stawne **Śniadania, Obiady i Kolacje** w
 apartamentach z lokalem restauracyjnym
 nie komunikującym się, od rs. dwóch za
 osobę. — **Wielki wybór Win**, od rs. 1
 kop. 20 za butelkę. — **Obiady**: rs. 1 kop. 50
 i 10 kop. 75, od 1-ej do 7-ej z południa.
Śniadania po kop. 75, od 11-ej rano do
 1-ej z południa. — **Całodzienne wszelkie**
potrawy à la carte. 2716

F. Pietschmann
 w Warszawie, **Tomackie № 3,**
 w dziedzińcu na prawo, poleca
WĘGLE KAMIENNE
 z kopalni szląskiej „Deutschland”,
 na wagony i detalicznie. — Węgla te,
 które sprowadzam od roku zeszłego,
 uznane zostały za wyborowe. 2834r

BELLE-VUE
 Chmielna № 5.
THADDEI'EGO
 Wielki Afrykański
TEATR MAŁP.
 Dziś i codziennie o go-
 dzinie 8 wieczorem

Wielkie Przedstawienie.

W Niedziele i Świąta **2 Wielkie Przed-**
stawienia, 1 o g. 4 — otud, — 2-e o go-
 dzinie 8 wieczorem. — **G. Thaddei.** 6255

Nagrody rs. 3
 temu, kto przyniesie zaginioną białą kotkę
 mającą bliznę na lewej stronie szyi, na No-
 wo-Ziębia № 4, mieszk. 3 6269

Najpraktyczniejsze
TIURNIURY
 I
GORSETY
 poleca
Główny Skład
BIELIZNY I HAFTÓW
 oraz
Ubiorów Dziecinnych
MAURycego REICHEL,
 przy ul. Wierzbowej Nr 4745.
 w Gmachu Teatralnym. 6268

Szczenięta
duńskie
 pincherki, kanarki i kanarzyce do sprze-
 dania. Leszno 27, na dole, w oknie klatki.

Perskie baranki i kasztanki
 otrzymano w komis i sprzedaje się po 10
 sztuk w buntach i po sztuce, każdodziennie
 przy ul. Twardej № 9a, mieszk. 25. 6258

BAŻANTY
 świeże 2848-r
 otrzymał

A. BOCQUET.

PROŚBY 6263

do wszystkich władz redaguje biuro Rady Ho-
 norowego Burby. Królewska 21, wprostogrodu.
Potrzebny jest Bufetowy
 z kaucją, znający język ruski. — Wiadomość
 w kantorze. Marszałkowska № 69. 6264

Meble.
 Z powodu wyjazdu wyprowadzają się różne
 meble za cenę przystępną. Wiadom. w ko-
 szarach Mirowskich, u pułkownika Prudni-
 kowa. 2843-r

Bardzo stary dom Win
 w Bordeaux, znany w całym Kró-
 lestwie Polskiem poszukuje
generalnego Reprezentanta
 Tylko w Warszawie zamieszkałi pa-
 nowie, posiadający szerokie znajomo-
 ści w kołach wyśogo towarzystwa,
 mogą się zgłaszać pod liter. **W. R.**
3099 do Haasensteina i Vogle-
ra w Wiedniu. 2844r

DOM
 murowany, piętrowy, przy nowozakładają-
 cym się rynku, do sprzedania w Siedlcach.
 Wiadomość w Czytelnicy J. Jeleńskiego, No-
 wy-Swiat № 4. 6257.

Nauczycielka
 życzy udzielać lekcje francuzkiego, angielskiego,
 niemieckiego i muzyki, za cenę na-
 der przystępną. — Biuro Nauczycielskie Lu-
 czynskiego, Krak.-Przedmieście № 6. 2839

Dnia 20 Listopada, podczas pożaru przy
 ulicy Wspólnej № 11, zgubiono szeroki

złoty Pierścionek
 z dużym brylantem i z 12 brylancikami, do
 koła dużego. Łaskawego znalazcę proszę
 pierścionek takowy złożyć u stróża wyżej wspo-
 mnionego domu, za nagrodą rs. 35. 6239

Kurs giełdy warszawskiej.
 Dnia 23-go listopada 1882 r.

W e k s l o :	Z końc. giełdy	
	žad.	plac.
Berlin 100 mar. z krótk. ter.	60 30	—
Londyn 1 funt sterl. "	10.12 1/2	—
Paryż 100 franków "	40 67 1/2	—
Wiedeń 100 guld. "	85 50	—
Papiery publiczne:		
4% Listy z 3 okr ser. I i II	—	—
5% Listy z. nowe z r. 1869	89 05	—
" m. 98 45	—	—
Listy zast. m. Warsz. serji I	93 50	—
" " " II	91 30	—
" " " III	91 50	—
Listy zast. m. Łodzi ser. I i II	—	—
4% Listy likwidacyjne duże	86 60	—
" małe	86 35	—
Bilety Banku Ces. ser. I, II i III	—	—
Ros. Poż. Premj. z roku 1864	—	—
" 1866	—	—
I Pożyczka wśchodnia re. 100	88.70	—
II " " " 100	88.70	—
III " " " 100	88.70	—
Akcje i obligacje:		
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-tepesp.	130.	—
Akcje dr. żel. fabryczno-łódzk.	—	—
Akcje Banku handl. w Warsz.	310.	—
Akcje Banku dysk. w Warsz.	308.	—
Akcje Banku handl. w Łodzi.	—	300.
Akcje warsz. Tow. ub. od ognia	—	140.
Akcje warsz. Tow. fabr. cukru	—	1200
Akcje Tow. fab. cukru Józefów	—	360.
Akcje Dobrzel. Tow. f. cukru	—	1000.
Akcje Tow. Lilpop, Rau i Lew.	—	1100.
Akcje Tow. fabryki machin.	—	—
Akcje Tow. Łazienek i Łaźni	—	—
Akcje Tow. zakł. przedz. Zaw.	245.	240.

Wartość kuponów:
 Od Listów zastawnych 4% kop. —
 Od Listów zast. nowych 5% kop. 209 1/18.
 Od Listów z. m. Warsz. s. I i II s. 72 2/9.
 Od Listów zast. m. Łodzi kop. 30 3/4.
 Od Listów likwidacyjnych kop. 191 1/4.

Znany powszechnie jako najlepszy i nieszkodliwy płyn do farbowania włosów pod nazwą
„SAPHIRYNA”. 6377

dość można głównie u podpisanego, w skła-
 dach aptecznych, Miodowa № 6, plac 8-go
 Aleksandra № 3, Twarda № 2 i w zakładzie
 fryzjerskim. Podwał 3. **D. Frenkel**, Długa 21.

Płótna.
Ręczniki płócienne.
Obrusy. „
Serwety. „
Chustki. „
Kanwę. „
Nici. „
Przędzę. „
Szpagat. „
Worki. „
 finlandzkie i zagraniczne
 we wszystkich gatunkach
 poleca najtaniej
F. BIERNATH,
 Senatorska 22. 2808r

12 Sanek
 petersburskich i familijnych, w fabryce po-
 wozów **Karola Sommera**, Leszno 32 5823

KORKI
 do **Wodek, Piwa, Wina** etc., z re-
 nomowanej fabryki
PERCY JACOBSA w Rydze,
 są każdego czasu do nabycia
 u **F. BIERNATHA,**
 Senatorska 22. 2807r

Tonf prasowany
 na opał, za furę zawierającą około 15 kor-
 cy, wraz z odstawa rs. 4 kop. 50, z góry
 płatne, w Mynie Parowym. Prosta № 6.
 Posiadając m. własne furmanki na miejscu
 w Drewnicy, 7-ma wiorsta szosy Radymni-
 skiej, za sążn rs. 9 kop. 30. 1.61.

TARGI „na placu Witkowskiego.”
 Dnia 22 listopada 1882 r.

	Pud		Korzee	
	od	do	od	do
Pszen. 242—250 sm. i ord.	—	—	—	—
" " pstra i dobra	—	—	620	—
" " biała	—	—	650	69
" " wyborowa ..	—	—	785	870
Żyto wyborowe 232 funt.	—	—	490	535
" " średnie	—	—	—	—
" " wadliwe	—	—	—	—
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—	435	480
Owies	—	—	285	330
Gryka	—	—	—	—
Rzepak letni	—	—	—	—
" zimowy 212 funt.	—	—	—	—
Rzepak rapos zim 212 f.	—	—	—	—
Groch polny 262 funt...	—	—	6—	7—
Ziemniaki	—	—	—	—
Masło świeże funt.....	—	—	—	—
" solone pud.....	—	—	—	—
Siana pud.....	60	65	—	—
Słomy pud	32	33	—	—
Drzewo opał. twar. s. kub.	—	—	—	—
" " miękie " "	—	—	—	—
Dowozy osi, dostawa franco, skład kupu- jącego. Pszenicy 1300, żyta 810, jęczmienia 15 owa 80, grochu polnego korey 20. Konieczna ezerwowa od rs. — do —, biała od rs. — do —.				

CENY ZBOŻA.
 za pud na stacji „Praga“ dr. żel. warsz.-teresp.
 z d 22 listopada 1882 roku.
Pszenica wyborowa 132 — 137 średnia
 117—130, ordynaryjna 95—110.
Żyto wyborowe 87—89, średnie 83—86,
 ordynaryjne 78—82.
Jęczmień wyborowy 76—80, średni —
 ordynaryjny —.
Owies wyborowy 86—90, średni 79—84
 ordynaryjny 67—74.
Groch 95—110. **Gryka** 78—87. **Kasza**
jaglana 110 — 135 sred. — — ordyna-
 ryjna — —. **B. Werner et Comp.**

Magazyn Bławatny
 pod firmą 2728r
W. Kleczyński i S-ka
 Krakowskie-Przedmieście Nr 58,
 w gmachu Resursy Obywatelskiej,
 poleca wielki wybór **TOWARÓW**
 po cenach bardzo niskich, a miano-
 wicie:

20 łok. Materiału w kr atke, rs 3 60.
20 „ Repsu w różnych kolorach, rs. 4 50.
10 „ Chardon 2 łokcie szerokości, rs. 7 50.
20 „ „ fałdne, rs. 5 50.
20 „ Diagonale, Krepy rs. 7 50.
10 „ Tartanu 2 łok. szerokości, rs. 7 50.
Kaszemiry czarne, 2 łok. szerok., po kop. 70, 80, 90, rs. 1, 1.25, 1.35, 1.45, 1.60, 1.85, 1.95.
Wielki wybór Chustek wełnianych.
 W Niedziele, od godz. 2 z południa, Magazyn otwarty.

Tkacz gorseciarski,
 zdolniony w swym fachu, poszukuje do
 do fabryki w Petersburgu. Oferty nad-
 sylać należy: Mała Koniaszennaja № 10,
 mieszkania 15. 2842-r.

RS. 100
 temu, kto nastęrczy dzierżawę w warunkach
 możebnych do wzięcia, z roczną placą do rs.
 200 — Adres: Łomża, M. G. nastęrczy 2.

**Do sprzedania zaraz piękna sa-
 reta, powóz, amerykan. 2 pary
 chomont angielskich z brazami, 1 u-
 prząż na pojedynkę i liberja, w
 najlepszym stanie wszystkio. Wiad. Zó-
 rawnia 21, stróż Teofil wskaż.** 2801r

Lornetkę
 w słonową kość oprawną, owalną, w futer-
 ale skórzanym, pozostawiono w sankach
 godzinie 7 1/2 z wieczora, wysiadając do ter-
 tru rozmaitości. Łaskawy znalazca takowej
 lub też sankarz, zechce takową zwrócić na
 ulicę Szpi alną pod № 3, mieszkania 4, za
 wynagrodzeniem rs. 6. 6227

Karetki podwójne
 Faktory i Powozy, nowe i używane, Wolan-
 ty i Bryczki rozmaitego fasonu, także i kil-
 ka sztuk Sanek petersburskich. Wielka 11

Cena okowity:
 z dnia 23 listopada 1882 r.
 Hurt. skład. wiadro rs. 7 kop. 74.
 „ garniec rs. 2 kop. 52.

Koleje żelazne:

	Ochod.		Przych.	
	godziny	i	godziny	minut
Warsz.-Wiedeńska:				
Pospieszny 3 klasy	6—r.	—	9 50 w.	—
Osobowy 3 klasy	11 10 r.	—	5 55 pp	—
Powyższe pociągi łączą się z drogą łódzką.				
Kurjerski 2 klasy	9—w.	—	7 15 r.	—
Osob. miejsc. 3 klasy (do Piotrkowa i Kutna)	5 35 pp	10 10 r.	—	—
Warsz.-Bydgoska:				
Kurjerski 2 klasy	2 35 pp	2 45 pp	—	—
Osobowy 3 klasy	6 50 r.	10 30 w.	—	—
Warsz.-Terespolska:				
Kurjerski 2 klasy	4 10 pp	1 15 p.	—	—
Pocztowy 3 klasy	11—r.	7 14 w.	—	—
Osobowo-towarowy	7 15 w.	7 53 r.	—	—
Warsz.-Petersburska:				
Kurjerski 2 klasy	—r.	—w.	—	—
Osobowy 3 klasy	—w.	—r.	—	—
Pocztowy 3 klasy	—w.	—p.	—	—
Nadwiśl. do Miawy.				
Osobowy	9 21 r.	7 56 w.	—	—
Pocztowy	6 33 w.	10 42 r.	—	—
Nadwiśl. do Kowla:				
Osobowy	9—w.	8 14 r.	—	—
Pocztowy	1 47 p.	2 12 p.	—	—

Statki parowe odchodzą:
 z Warszawy do Plocka, codziennie o 9 zrana, oprócz niedzieli. — Z Plocka do Warszawy, codziennie o 6 zrana, oprócz Poniedziałku. — Z Nowo-Aleksandrii do Sandomierza, w Poniedziałek, Środy i Piątki o 5 zrana. — Z Sandomierza do Nowej Aleksandrii i Warszawy, w Niedziele, Wtorki i Czwartki o 7 zrana.

Do Składu Kawioru i Delikatesów

MIKOŁAJA ŻYŻYNA,

przy ulicy Nowy-Świat Nr 37,

nadszedł znowu świeży transport **Kawioru** ziarnistego i prasowanego, astrachańskiego, mało solonego, oraz **Siomgi** mało solonej, **Łososia** wędzonego, **Sigów**, **Minogów**, **Rydzów**, **Grzybow**, **Makaronów** na skrzynki, **Sliwek** francuzkich, **Groszku** zielonego, **Groszku** francuzkiego, **Fasolki**, **Artischoki**, **Serów**: Szwajcarskiego, Meszcerskiego, Czester, Limburskiego, Gambrino, zielonego, **Roquefort**, **Musztardy** francuzkiej i angielskiej, **Oliwy** **Nicejskiej** i **Octu** **Bordoskiego**, **Ananasów** w konserwach, **Szparagów** olbrzymich w puszkach, **Homarów**, **Salmonów**, **Soi** angielskich, **Szampionów** jarzycznych, **Łososia** w oliwie, szwedzkiego i **Anschowis** w puszkach szklanych, **Makreli** tegorocznego polowu, **Kilki** w puszkach, **Sardynek** z Nantes, **Marmolady**, **Pierników** **Wiazemskich**, **Pasty** różnej, **Herbatników**, **Kawy** **Einema**, **Kompotów**, **Konfitar** **Kijowskich**, suchych i płynnych, oraz **Syrupów** owocowych itp. towarów, z czem się poleca Szanownej Publiczności.

MIKOŁAJ ŻYŻYN.

Nowy-Świat № 37.

2847-r

PRZECZYTAĆ!

DRUKARZ MOMENTALNY (patent 10 wielkich państw, medal srebrny i dyplom), jest jedynym patentowanym aparatem kopiowym, za pomocą farby drukarskiej. Daje on suchą drogą bez prasy, nieprzebraną ilość jednokolorowych, czarnych (lub niebieskich), wyraźnych odbić, które wszystkie urzędy w całym związku pocztowym przyjmują po niższym porcie jako druki. „Drukarz momentalny” przewyższa wszelkie dotychczasowe aparaty kopowe, jak hekto, auto i poligrafy. Aparat wraz z dwoma druk. powierzchniami poczynając od rs. 10. Prospekty, swiadczenia, głosy prasy i oryginalne odbicia, wysyłają się bezpłatnie i franco.

ZITTAU w Saksonji.

r-2338

Stener & Dammann.

Skład Wyrobów Tabaczných

Moskiewskiego Fabrykanta

S. B. TANAGOZA,

NOWY-ŚWIAT 35,

otrzymał w tych dniach znaczny transport wyborowych tytoni w różnych opakowaniach i na różne ceny, poczynając od kop. 60 do rs. 6 za funt, z czem mam zaszczyt polecić się łaskawym względem Szanownej Publiczności

Poleca również papierosy własnej fabryki w cenie od 50 kop. do rs. 3 za 100 sztuk i cygara krajowe i hawańskie. 6263

FOSFORAN ŻELAZA

LERASA APTEKARZA, DOKTORA NAUK ŚCISŁYCH

W płynie podobnym do zgęszczonej żelazistej wody mineralnej, jest jedynym środkiem żelazistym zbliżającym się do składu kulek krwi, a posiada nad resztą preparatów żelazistych tę wyższość że działa w sposób odtwarzający krew i kości. Nigdy nie sprawia zatwardzenia i nie utrudza żołądka, nie czerni zębów; używa się zawsze z dobrym skutkiem w boleściach żołądka, przeciw bladeści cery, niedokrewności i wszystkich tych cierpieniach którym podlegają niewiasty, panny i dzieci blade niedokrwiste, cierpiące na mdłości i brak apetytu.

PARYŻ, 8, ULICA VIVIENNE I WE WSZYSTKICH GŁÓWNYCH APTEKACH.

ZA WIADOMIENIE.

Prowadząc od lat 5 **ZAKŁAD FIZYCZNO-MECHANICZNY**, przy ulicy Nowo-Senatorskiej № 4, pod firmą **L. SOŁCZYŃSKI**, mam honor donieść, że go dalej prowadzę pod tą samą firmą, powiększwszy oddziałem optycznym, przy ul. **MARSZAŁKOWSKIEJ** № 46.—Nadmieniam przytem, że firma moja nie pozostaje w żadnych stosunkach z firmą: „K. Pohl, Inżynier i Ska”.

2835-r

L. Sołczyński.

2527r

KONRAD POHL, INŻENIER i S-ka,

Chłodna Nr 10, w Warszawie.

Biuro Techniczne, Warsztaty Mechaniczne i Specjalna Fabryka dzwonek powietrznych i elektrycznych, Telefonów i Piorunochronów.

Winogrona Hiszpańskie Almerja; Jabłka Tyrolskie, rozmarynowe; Pstrągi marynowane; Losoś Elbląski i Makrelle szwedzkie, Ryby morskie, oraz Sery świeże, jako to: Fromage de Brie, Roquefort, Szwajcarski, (Ementhaler), Alzacki (Longeville) i Bryndzę węgierską, jak również wybór Win i świeżych Bakalij, poleca

Handel Win i Delikatesów

IGNACEGO LIJEWSKIEGO i S-ki,

wprost kościoła Ś-go Krzyża,

W tymże Handlu dostać można oryginalnego Piwa Pilzeńskiego, z Browaru Mieszczkańskiego.

2817-r

PIERWSZA WARSZAWSKA

Fabryka Piór Strusich

EMANUELA SACHS

W WARSZAWIE,

mieszki się obecnie przy ul. **Tłomackie** № 9, dom p. Bernsteina, na 1-m piętrze.

Wejście od placu Tłomackiego.

Zaopatrzona jest we wszelkie najnowsze artykuły w zakres jej specjalności wchodzące.—Fabryka przyjmuje również pióra do prania, farbowania i fryzowania, na sposób paryżki. 2667r

NB. Oprócz fabryki przy **TŁOMACKIEM** № 9, istniejącej, żadnego innego zakładu w Warszawie nie posiadam

ULICA TŁOMACKIE NR 9.

WEJŚCIE OD PLACU.

Fabryka Tabaczna Wenera Aleksandra Müllera,

w WARSZAWIE, LESZNO Nr 74,

poleca swoje wyroby tabaczne, i zwraca uwagę Sz. Publiczności szczególnie na **CYGARA** znane z swoich wyborowych gatunków.

Nabywać można we wszystkich znaczniejszych składach i dystrybucjach. 2516

Korzystny Interes.

Fabrykant niemiecki, który w skutek podwyższenia cła otworzył w Warszawie fabrykę, dla utrzymania stosunków z Rządem i Królestwem, poszukuje dla większego rozgłoszenia fabrykacji, **WSPÓLNIA** z wykształceniem handlowym, z kapitałem **rs. 15—20,000**. Bliższa wiadomość w kancelarii adwokata przysięgłego Lewenberga, Kraków-kie-Przedmieście № 5, do 11 rano i od 5—7 1/2. 2845-r.

OSOBA

znająca dokładnie fach kupiecki, żyjący sobie przyjął w komis spzedaż wyrobów fabrycznych, lub towarów domów handlowych, krajowych, jakoteż zagranicznych. Reflektanci zechcą swój adres złożyć w Kancelarze niniejszego pisma pod literami **G. F.** wraz z oznaczeniem rodzaju towaru. 6242.

Fabryka Narzędzi chirurgicznych, oraz Bandaży

F. BALUKIEWICZA

Białańska, Hotel Paryżki Nr 601,

poleca **Noże stołowe i deserowe**, **Brzytwy** pod zaręczeniem, **Szczyorki** z najlepszej stali angielskiej, w rozmaitych wielkościach, wielki wybór, **Nożyczki** do rozmaitego użytku, oraz wszelkie reparacje wchodzące w zakres fabryki z największą starannością, po cenach niskich wykonywane będą. 6243

CUKIERNIA.

W mieście Gubernjalnem Piotrkowie, jest co wydzierżawienia natychmiast lub sprzedania, cukiernia egzystująca od lat kilkunastu. Wiadomość bliższa u W-go Adwokata Horodyńskiego w Piotrkowie lub w Warszawie, róg Kruczej i Hożej № 15, mieszkania № 17. 6256.

Futro meżkie

skunksy, w wybornym stanie, jest do zbycia, za przystępną cenę. Złota № 6, (róg Marszałkowskiej), mieszk. 9. 6254

DZIEŁA KLEMENTYNY z TAŃSKICH HOFFMANOWEJ,

WYDANIE NOWE POD REDAKCJĄ
Narcyzy Żmichowskiej,
Z DODANIEM ŻYCIORYSU i OBJASNIENI,
w 12 tomach w formacie 8-ki.
Cena całego dzieła rs. 12.

Dla prenumeratorów
Bluszcza i Tygodnika Powszechnego
rs. 8, z przesyłką rs. 10.
Spółka wydawnicza Księgarzy:
Gebethner & Wolff, Michał Glücks-
berg, Maurycy Orgelbrand, Gustaw
Sennewald, Edward Wende. r2826

Nowe tanie wydanie dzieła p. t.
HISTORJA
Osmnastego i Dziewiętnastego
Wieku,

do upadku Cesarstwa Francuzkiego,
ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM DU-
CHOWEGO ROZWOJU LUDZKOŚCI,
przez
F. K. Schlossera.

Tłumaczenie z piątego wydania niemieckiego.
Cena rs. 8, z przesyłką rs. 9 kop. 60.
Spółka wydawnicza Księgarzy:
Gebethner & Wolff, Michał Glücks-
berg, Maurycy Orgelbrand, Gustaw
Sennewald, Edward Wende. r2824

Księgarnia, Skład Nut i Fortepianów
GEBETHNERA i WOLFFA
w Warszawie,
otrzymała na skład główny dzieło p. t.
CUDZOZIEMIEC.

Opowiadanie
przez autorkę „Znakomitości“
(Zofję Urbaną).
Cena Rs. 1.
Do nabycia w znaczniejszych księgarniach
w Warszawie i na prowincji. r2828

Księgarnia, Skład Nut i Fortepianów
Gebethnera i Wolffa
w WARSZAWIE,
posiada na głównym składzie dzieło p. t.

O Żydach
i kwestyi żydowskiej,
przez
ELIZĘ ORZESZKOWĄ.

Cena k. 70, z przesyłką poczt. k. 80.
Do nabycia w znaczniejszych księgarniach
w kraju i zagranicą. r2831

Tygodnik Powszechny,
(Pismo ilustrowane),
zamieszcza

OGŁOSZENIA
wszelakiego rodzaju,
na arkuszach, odbijanych razem z dodatko-
wą powieścią. — Cena za wiersz **petitem**
lub jego miejsce 8 kop.
Szerokie koło czytelników „Tygodnika
powszechnego“, rokuje dobre rezultaty
z ogłoszeń.
Ogłoszenia przyjmują się w ekspedycji
główniej w księgarni **Maurycego Orgel-
branda**, naprzeciw posagu Kopernika. 2785

WILENSKI LISTOK,

Gazeta informacyjna, anonsowa i telegraficzna,
wychodzi codziennie w Wilnie.

Redakcja przy ulicy Błagowieszczeńskiej, róg Ignatiewskiego zaułku, w domu Geguzinej i otwarta codziennie od 9 rano do 6 po południu.
Cena prenumeraty: Z odnośzeniem w Wilnie 3 ruble rocznie, 2 rs. półrocznie, 1 rs. 25 kop. kwartalnie, 90 kop. na 2 miesiące, 50 kop. na 1 miesiąc.
Z przesyłką do innych miast 4 rs. rocznie, 3 rs. półrocznie, 1 rs. 75 kop. kwartalnie, 1 rs. 30 kop. na 2 miesiące, 65 kop. na 1 miesiąc.
Cena ogłoszeń: 1 raz kop. 6, 2 razy kop. 10, 3 razy kop. 12 od wiersza petito lub zajmowanego miejsca. — Za ogłoszenie w językach zagranicznych, opłata pobiera się 1/2 raza wyższą.
Numer w sprzedaży cząstkowej kop. 3. Redaktor i Wydawca **A. K. FOLBAUM.**

Tygodnik Ilustrowany

najstarsze z pism obrazowych polskich,

od Nowego Roku 1883 przechodzi na własność spółki, którą zawiązali: L. Jenike, pierwotny od r. 1859 Redaktor „Tygodnika“; A. Pawiński, współpracownik tegoż pisma, oraz firma księgarska Gebethnera i Wolffa w Warszawie.

Nie zmieniając swego charakteru i głównej dążności, z nowym jednak zastępem sił literackich i artystycznych, zamierza „Tygodnik“ nieść swym czytelnikom światło wiedzy społecznej z zagrody rodzinnej, jak i z szerokiego pola wszechświatowego, kształcić ich serca doborową literaturą nadobną i rozwijać uczucia piękna, ilustrując ludzi, oraz ich dzieła w przeszłości i obecnej chwili. Zdążając do tego celu po utorowanej już drodze, spodziewa się spotkać życzliwe poparcie czytelników polskich.

Rozpoczynająca się z dniem 1 Stycznia 1883 r. serja czwarta Tygodnika Ilustrowanego, zawierać będzie artykuły zupełnie nowe, złączone z poprzednimi serjami tylko wspólnością myśli przewodniej. Jako premium na r. 1883 Tygodnik dla swych prenumeratorów przeznaczają reprodukcją ostatniego arcydzieła Matejki „**Hołdu Pruskiego.**“ Prenumeratorowie roczni wspaniały ten utwór, rysowany pod okiem samego mistrza i przez niego poprawiany, otrzymują **bezpłatnie**, za złożeniem tylko 50-ciu kop. na przesyłkę. Dla innych cena jego wynosić będzie jednego rubla, z dodaniem również kop. 50-ciu na koszt przesyłki.

Warunki prenumeraty:

w Warszawie rocznie rs. 8, półrocznie rs. 4, kwartalnie rs. 2; na prow. i w Cesars. „ 12, „ 6, „ 3.
Prenumeratę przyjmują wszystkie znaczniejsze Księgarnie krajowe i zagraniczne.

Redakcja i Ekspedycja główna przy Księgarni Gebethnera i Wolffa, Krakowskie-Przedmieście Nr 415. r2758

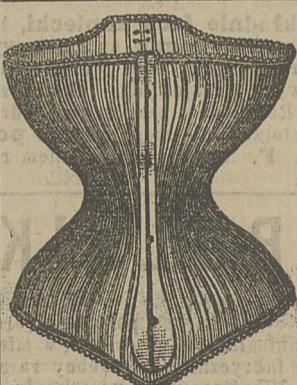
OSTRZEŻENIE.

Przeszło od ćwierć wieku egzystująca

Fabryka Parowa Musztardy A. SCHWEITZER,

w Warszawie, przy ulicy Królewskiej pod Nr 19.

Ma zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, iż od pewnego czasu jacyś ludzie po handlach, składach wędlin, a nawet i domach prywatnych, roznoszą koszami musztardę ofiarując takową jako wyrób fabryki firmy A. Schweitzer. — Fabryka przeto uważa sobie za obowiązek ostrzedz Szan. Publiczność, że roznoszona musztarda przez wyżej wzmiankowanych ludzi **nie jest jej wyrobem**, fabryka bowiem rozsyła swój towar **tylko za zamówieniem w słoikach własnych, opatrzonych w kapsle staniolowe i etykiety z wybitą na nich firmą „A. Schweitzer“**, i uprasza zarazem wszystkich życzących sobie mieć musztardę firmy A. Schweitzer, o łaskawe nadsyłanie obstatunków wprost pod adresem fabryki. 2723r

Największy wybór trwałych

GORSETÓW,

jako też czarne i ponsowe, poleca Szanownej Publicznosci

W. Steiner i Brat.

Największa fabryka gorsetów

Świętokrzyszka № 24. 6177

Jedynie kompletne wydanie
nowym drukiem i na dobrym, grubym papierze, książki p. t.

BOLESNA MEKA

Pana naszego Jezusa Chrystusa,
podług rozmyślań 2720

Anny-Katarzyny Emonerich,

Zakonnicy Augustjanki, Klasztoru Agnetenberg w Dülmen, zmarłej 1824 roku.

Poprzedzone jej żywotem,
przekład z francuzkiego przez

M. M. C. W.

(Wydanie niegdys Ks. Misionarzy w Warszawie).
Cena kop. 75, z przesyłką pocztą **kop. 90**.
Do nabycia w księgarni **MAURYCEGO ORGELBRANDA**, naprzeciw posagu Kopernika, Filja przy ul. Senatorskiej № 22.

Nakładem Księgarni Katolickiej
D-ra Władysława Miłkowskiego
w Krakowie,

wyszła świeżo w czwartym już wydaniu
książka do nabożeństwa, pod napisem:

Nabożeństwo Katolickie

na wszystkie niedziele, święta uroczyste i kościelne, oraz modlitwy po większej części z Pisma Św. i Ojców Kościoła wyjęte na chwałę Boga i dogodności wiernych, zebrał **Józef Łubiński**. Książka ta oddawna ciesząca się nadzwyczajnym powodzeniem, uznana powszechnie za jedną z najlepszych księzek do modlitwy, pełna namaszczenia ducha chrześcijańskiego, obecnie wydana bardzo ozdobnie na papierze welinowym, z obwódką różową na każdej stronicy, drukiem drobnym, lecz wyraźnym, w formacie małym, bardzo dogodnym, ozdobiona przesłicznym stalowym Najsw. Panny; jest bez zaprzeczenia najpiękniejszą ksiązką do nabożeństwa w języku naszym. **Osobne wydanie dla kobiet i mężczyzn.**

Cena egzemplarza bez oprawy rs. 2 k. 25, oprawnego w płótno angielskie z wyciskami ozdobnymi, złote brzegi rs. 3, w skórce z wyciskami ozdobnymi złote brzegi rs. 3 kop. 50, w wyborowy gładki szagryn, złote brzegi rs. 4, wyborowy gładki szagryn, brzegi pąsowe z gwiazdami rs. 4 kop. 50, także w ozdobnych i kosztownych oprawach, jak: w jucht, aksamit, perłową konchę, kość słoniową, są na składzie w wielkim wyborze.
Do nabycia we wszystkich księgarniach warszawskich. 5755-

FLANELE KASZMIRY
KORCIKI
czarne i kolorowe, jako specjalność, oraz materiały wełniane do pokrycia palt, futer i dolmanów, sprzedaje po cenach fabrycznych najtaniej
K. MANTEY,
Świętokrzyszka róg Włodzimierskiej. 2694r
FLANELE

LOKOMOBILA
mało używana, o sile 6 do 8 koni, na kołach, poszukuje się do nabycia. Warunki w jęz. rosyjskim, niemieckim lub francuzkim, można nadsyłać do Petersburga, pod adresem Jekaterinunskij kanał № 134, mieszkanie № 4. 2806-r.

Kalosze
głębokie, zimowe, poleca Magazyn Obuwia G. Moczarski, dawniej Pieniążek, Bielaska 4. — Tamże do zbycia Kiosk ozdobny z Wystawy, oraz paki większego rozmiaru

ROZPYLACZE GUMOWE

(Rafreszysery do perfum),

w wielkim wyborze i doskonałym gatunku kauczuku (mimo podrozenia tego materiału), sprzedaje po cenach niskich

Warszawskie Laboratorium Chemiczne

róg Senatorskiej i Miodowej Nr 1.

Handlujący otrzymują stosowny rabat. — Szkłanne i metalowe rozpylacze różnej konstrukcji, po 20, 35, 40 i 60 kop. za sztukę. 2751—r

KAPSUŁKI PP. GRIMAULT I K° Z ROŚLINY MATICO

GRIMAULT I K°, Aptekarze

Skuteczność niezawodna w leczeniu rzeżączek bez utrudzenia żołądka, które zawsze pociąga za sobą użycie kapsulek z kubebą w płynie.

SKŁAD W PARYŻU, 8, ULICA VIVIENNE I W GŁÓWNYCH APTEKACH.

"NIEBORÓW" SKŁAD MAJOLIK,

ulica hr. Berga 5,

zawiadania o otrzymanych świeżych transportach wyrobów artystycznych w stylu antique. — Między takowymi prócz artykułów ozdoby, znajduje się duża ilość praktycznych i potrzebnych — jak: **Umywalnie** podręczne ściennie, odznaczające się użytecznością i gustem, **Zardyniery**, **Donice kwiatowe**, **Wazy**, **Wazoni**, **Ekrytoary** i drobne objekta, jak **Lichtarze** starożytnie, **Popielniczki**, **Podstawki do cygar** i t. p. — Także za dni kilka oprócz modeli pieców ozdobnych w powyższym składzie wystawionych, osobny Skład zaopatrzoną zostanie **DOBÓREM PIECÓW** kolorowych i białych, również najpiękniejszych **Kafli** i **Tafl** posadzkowych i ściennych. — Zamówienia listowne, adres: **Józef Zelt** w Warszawie, przy Żelaznej Bramie. r—2773

Z powodu zwinięcia Magazynu Mebli **J. WODCZYŃSKIEGO**, Nowy-Swiat № 18, róg Alei Jerozolimskiej. r—2681

Wyprzedaż zupełna

Szaf, Kredensów, Biur dębowych i innych, **Bibliotek**, **Stołów** czarnych, obiadowych i biurowych, **Garniturów** gotowych, **Łóżek**, **Toalet** mahoniowych, na szafkach i orzechowych, **Umywalni**, **Szeslongów** itp. po cenach kosztu.

MIGRENY - BÓLE GŁOWY

GUARANA

PP. GRIMAULT & C°

APTEKARZY W PARYŻU

Jedno tylko pudełko tego roślinnego i naturalnego proszku, rozpuszczone w małej ilości ocukrzony wody jest dostatecznym do wyleczenia najgwałtowniejszych bólów głowy, migreny i neuralgii. Wzmacniające i toniczne działanie Guarany czyni ją niezaprzeczoną skuteczną przeciwko rżnięciom żołądka. — SKŁAD W PARYŻU, 8, ULICA VIVIENNE I W GŁÓWNYCH APTEKACH.

SZPRYCOWANIE PP. GRIMAULT I K° Z ROŚLINY MATICO

GRIMAULT I K°, APTEKARZE

Przyrządzone wyłącznie z liści peruwiańskiej rośliny Matico, szprycowanie to zasłużyło sobie w przeciągu lat kilku na powszechnie wzięcie. Leczy w bardzo krótkim czasie najporoczywsze rzeżączki.

SKŁAD W PARYŻU, 8, ULICA VIVIENNE I W GŁÓWNYCH APTEKACH.

Na sezon obecny

MAGAZYN

KAROLINY BENJAMIN

Nr 8. przy ulicy NIECAŁEJ Nr 8,

poleca:

Wielki wybór **Koronek** i **Wstążek**, w najmodniejszych kolorach, **Negliżyki**, **Koźnierzyki** i **Krawaty** damskie i męskie, **Kryzy**, **Zaboty**, **Aksamitki**, **Kreplisy**, **Baliesy**, **Hafty** i **Koronki** niciane do bielizny, **Woalki**, **Tiule**, **Chustki** jedwabne, **Gorsety** paryżkie, **Parasole**, **Pończochy** i **Skarpetki**, **Koszulki** i **Kalosony** wełniane, bawelniane, jedwabne i fil d'Écosse, **Kaftaniki** „Jersey”, **Okrycia** „Sortie de bal”, **Halki** kortowe, filcowe i włóczkowe i t. p.

wyprzedaje:

po cenach fabrycznych **Wyroby** włóczkowe, **Chustki** dolmanowe, pluszowe, **Velours**, **Moharowe**, ręcznej roboty, **Sukienki**, **Kaftaniki**, **Mufki** i **Kapelusiki** dziecięce. 6204

Sanki Uczni

familijne w bardzo dobrym stanie, bardzo tanio u powoźnika Sekulskiego, ulica Mazowiecka № 11. 6252

w wieku lat 14—16, potrzeba do fabryki tkanin metalowych, Hugo Neumann, plac Bankowy, pałac Zamoyskiego. 6178

Nauka i wychowanie.

Niemka młoda, biegła w krawiecczyźnie i szyciu na maszynie, opatrzona w świadectwa, poszukuje miejsca do dzieł. Krakowskie-Przedmieście 7, prawe skrzydło, na dole, mieszkanie 28. 15474

Prof. de Prechamps, Długa 23, Eldorado. Francuzki młode, uowo przybyłe, są zaraz do umieszczenia. 15484

Pona niemka, z dobrymi świadectwami, umiejąca szyć na maszynie, potrzebną jest. Wiadom.: Mazowiecka № 3, 2 piętro. 1616

Zakład nauki rękodziel dla kobiet, Marszałkowska 53. Zaczynają się świeże kursa kroju sukien, bielizny, krawatów, strojów.

Student uniwersytetu udziela lekcje. Ulica Krzywe-Kolo № 12, u rządcy domu. 15029

Osoba posiadająca patent Instytutu Muzycznego, pragnie się umieścić w zamieszonym domu do lekcji muzyki, w Warszawie lub na wsi. Twarda № 36, w mieszkaniu na dole № 1. 15376

Nauczycielka wyseko muzykalna, posiadająca gruntownie język francuzki, zczy za parę godzin dziennie lekcji mieć osobny pokój, stół i mieszkanie, oraz poszukuje lekcji po kop. 30 za godzinę. Biuro nauczycielskie Łuczynskiego, Krakowskie-Przedmieście № 6. 1678

Nauczycielka muzyki posiadająca fortepian lub francuzka, za lekcje może otrzymać pokój. Wiadomość: Nowogrodzka № 23, mieszkania № 16. 15571

Pona francuzka potrzebna jest do sześciogodzinnej dziewczynki. Wiadomość: Ul. Hoża № 10, 1-sze piętro, między g. 5 a 6. 15579

Nauczycielka polka, posiadająca dobrze język francuzki i niemiecki z konwersacją, ruskim i przedmioty klasyczne, poszukuje lekcji. Chmielna № 54, mieszkanie 1. 15545

Cuwarnantka, która ukończyła Instytut Muzyczny, zczy udzielać godzinę muzyki za obiad. Wiadomość w biurze nauczycielskim Anny Damerau, Krakowskie-Przedmieście № 36, wprost Saskiego placu. 15585

Niemka wykształcona, znająca i język francuzki, potrzebna jest do dzieł. Może mieć 3—4 wolnych godzin. Marszałkowska № 18, mieszkania 12. 15563

Posady i prace.

Osoba potrzebna w średnim wieku, mogąca przygotować dziewczynki do 2-jej klasy, główne przedmioty: muzyka i francuzki. Długa 55, drugie piętro. 15483

Panna umiejąca szyć na maszynie, potrzebna zaraz. Wiadomość u A. Hanbolda, tapicera, Mazowiecka № 8. 15575

Człowiek młody, przybyły z prowincji, posiadający chlubne świadectwa z kilkoletniej pracy handlowej, poszukuje zajęcia zaraz lub od 1-go Grudnia, za stosunkowo skromne wynagrodzenie. — Wiadomość: ulica Drewniana № 8, mieszkanie 4. 15350

Subjekt z handlu win węgierskich, z 7-letnią praktyką, poszukuje posady. Na żądanie, p. A. Ciechanowski w Krakowie, u którego pozostaje, udzieli najlepszego polecenia. Łaskawe zgłoszenia proszę adresować: Gustaw Salasz w handlu p. A. Ciechanowskiego w Krakowie, ulica Florjańska № 3. 15307

Osoba młoda, inteligentna, przyjemnej powierzchowności, specjalnie obeznana ze sprzedażą perfumierii, pracująca w jednym z większych sklepów, znająca rachunkowość i 4 nowożytnie języki, poszukuje miejsca kasjerki lub do sprzedaży. Oferty proszę składać w kantorze tegoż pisma pod lit. „Beta”. 15289

Panny potrzebne są uzdolnione kompletnie do okryć, oraz do staniów i do spódnice, do magazynu ubiorów damskich S. Łuzowert, Miodowa № 6. Tamże potrzebna jest starsza panna do kroju sukien. 15123

Człowiek młody, poszukuje zarządu domem, na żądanie może złożyć kaucję. Ul. Pańska № 13 nowy, m. 18. 15393

Panny potrzebne są bardzo zdolne do kroju i do upięcia sukien damskich, za dobrem wynagrodzeniem. Nalewki № 24, mieszkania 19. 15598

Gospodyni potrzebna jest znająca się na gospodarstwie wiejskim, obznajmiona z chowem trzody i drobiu, umiejąca po rusku energicznie, w średnim wieku. Zgłaszać się osobiście, między 10 a 2. Hoża № 14B, mieszkania № 8. 15565

Osoba z gub. zachodnich, wdowa w średnim wieku inteligentna, znająca się na gospodarstwie i kuchni praktycznie, poszukuje miejsca do dzieł, jako w zastępstwie matki, lub też do innych pojedynczych osób. Daniłowiczowska № 2, mieszkanie 33. 1671

Do fabryki kwiatów potrzebne są panny, podręczne i uczennice, które po trzech miesiącach otrzymają płace. Nalewki № 22, Franciszka Faworska. 15553

Administrator z kaucją potrzebny jest, do sprzedania składu wódek, oraz dwa domy, jeden na Szmulowiznie, drugi w Warszawie. Wiadom. w kiosku, Plac Teatralny.

Panna uzdolniona w krawiecczyźnie i bieliznie, zczy sobie zajęcia w domu prywatnym. Wiadomość: Nowy-Swiat № 57, w kantorze od 4 do 6 wieczorem. 1677

Danny potrzebne są do sukien i do maszyny Singera. Rymarska № 12, E. Spinner.

Prasowaczka potrzebna zaraz, uzdatniona do kosztu męskich. Wiadomość: hotel Europejski, u szwajcera. 15569

Prasowaczki zdolne potrzebne są zaraz do pralni Szwajcarskiej, przy ul. Elektoralnej № 17. Wiadomość na miejscu. 15575

Panna uzdolniona potrzebna jest do introligatorni Warszawskiego Laboratorium Chemicznego. Świętojerska № 12. 15572

Osoba potrzebna jest do wyreczenia pani domu, umiejąca szyć i dobrze prasować, oraz obeznana z gospodarstwem domowym. Świadectwa lub rekomendacja są wymagane. Wiadomość u właściciela domu, ulica Chmielna № 44, od godz. 11—4. 15562

Kupno i sprzedaż.

Gęsi tuczone, nadeszły ze wsi i masło świeże. Żorawia № 5. 15428

W koronki ruskie do bielizny, fanszoy chusteczki, zaopatrzone magazyn Dzierżanowskiej. Bielańska 4. 1474

Moble nowe i używane. Piechowskiego. Marszałkowska 60, róg Zielonego placu, pierwsze piętro. 1172

Jest do sprzedania salopa z lisów, materja kryta, na osobę średniego wzrostu i szal francuzki. Chmielna 11, m. 5. 15425

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania sofa orzechowa, używana, do otwierania. Ulica Chmielna № 20, mieszkanie 16. 15541

Rutro męskie, nórki, zupełnie nowe, jest do sprzedania za przystępną cenę. Wiadomość: ul. Senatorska № 27, w restauracji.

Sanki w dobrym stanie, są do sprzedania. Ulica Chłodna № 60. 15438

Urządzenie sklepowe do sprzedania. Ul. Trębacka № 11. 15435

Do sprzedania: sofa francuzka, z podwójnym materacem i dwa fotole. Wiadom. można: Ceglana № 1, mieszkania 2, od godziny 10 do 12. 15465

Pisharmonja do sprzedania, za przystępną cenę. Wiadomość w zakładzie tokarskim p. Rawskiego, ulica Miodowa, gdzie-zakład fotograficzny Mieczkowskiego. 15436

Do sprzedania biblioteka, złożona ze 100 tomów powieści, poezji i komedji, Korzeniowskiego, Kraszewskiego, Krasin-skiego, Słowackiego i innych; Kłasy z jedenastu lat, wszystkie tomy w porządnej oprawie, w stosownej szafce. Zegarek z dewizką, męzki złoty. Wiadomość: Marjenszadt № 3 domu i mieszkania. 15444

Do sprzedania samce kanarki, śpiewające wieczorem, sztuka od 2—6 rs. i samice od 75 kop. Sienna, domu № 4 lit. E, mieszkania 17. 15454

Pianino mało używane, renomowanej zagranicznej fabryki, za przystępną bardzo cenę. Wiadomość: Świętojerska № 12, u optyka. 15455

Fortepiany: Małeckiego, zagraniczny i Schrödera, oraz Pianino używane do sprzedania. Nowogrodzka 25, miesz. 29. 11870

Maszyna systemu Singera, bardzo mało używana, do sprzedania, za rs. 35. Ziota 23, mieszkania 3. 1661

Sanki lekkie są do sprzedania, za umiarowaną cenę. Wiadomość: ulica Chłodna 54, u Jana Iwanowskiego, a zastąpić można codziennie. 1662

Niedźwiedzie prawie nieużywane, oberszerne, oraz futra i kołnierze, z kaczek do sprzedania. Ulica Ziota 13A, mieszkania 6. 15468

Jest do sprzedania algerka szopowa meżka, elki damskie, atlasem krzyte, futra i kołnierze tumakowe, oraz garderoba meżka. Wiadomość przy ul. Próznej 4, w oficynie na 1-m piętrze. 15443

Zuba tumakowa, materja kryta, kołnierze i futra, niebieskie lisy, do sprzedania za rs. 165. Leszno 61, miesz. 6. 15472

Futro meżkie, niedźwiedzie do zbycia, za rs. 45. Mazowiecka 1, miesz. 18, oficyna lewa. 15478

Uwaga bo praktyczne a tanieli Dywany Wschodu, futra różne, kamienie. Elektoralna 5, prawa oficyna „Orient.” 14193

Piec kaloryferowy, 3 łokcie wysoki, elegancki, do sprzedania, przy ul. Smoczej pod 5a, miesz. 4. 15191

Krzypce, nuty, kwiaty pokojowe, tania Elektoralna 32, w dystrybucji. 15195

Buraki pastewne stale zamawiać można. Bracka 7, mieszkania 6. 15120

Urządzenie sklepowe zdadne do sklepu kolonialnego lub na skład wódek, piękne niedrogie. Wiadomość w razurze, ulica Rymska 14. 15369

Antyki do sprzedania: zegary brązowe, biurko z bronzami, miniatury, obrazy, książki i sztychy, w księgarni B. Bołcewicz, Szuki plac 5, róg Królewskiej. 15381

Jest do sprzedania: szuba z baranów, surdut na lisach, suknia czarna, jedwabna, nowa, kołyska i fut-harmonia. Śliska 23, miesz. 2. 15422

Szafy orzechowe, rozbitane, są do sprzedania; biurka i kredensy, w zakładzie stolarskim. Krochmalna 20. 15426

Doa sobolowe, ładne, zdadne do obszycia krocica, jest do zbycia, obejrzeć można zrana od godziny 10 do 2. Ulica Marszałkowska 59, mieszkania 9. 15427

Fortepian machoniowy za rs. 30, do sprzedania, dla braku miejsca. Furmańska 16, u rządy. 1659

Do sprzedania: szopy mało używane, sukniem brązowym kryte z peleryną, za rs. 60; surdut barankami podszyty, za rs. 10; pako mały amerykański, za rs. 50. Ulica Żorawia 9, mieszkania 20, od 10-4-iej po południu. 15395

Szuba szopowa na niski wzrost, do sprzedania. Ulica Leszno 9, m. 19. 15332

Do sprzedania: koszul damskich weboowych 6, z wysokimi karczami, na niską osobę; warkocze ciemno-blond, kołnierze z futra tumakowe, kuchnia naftowa z maszyny, do kawy, serweta szydełkowa biała, sześć łokci materiału wełnianego na wetman. Wspólna 14, w oficynie 2-e piętro, mieszkania 10, od godz. 2 do 6 wieczór.

Kupuje szale tureckie i inne stare materje, koronki antique i moderne. Ulica Senatorska 22, obok resursy kupieckiej. Antelcewig. 14615

Za połowę ceny do sprzedania, zupełnie nowa meksykańska, szafrowem granitite kryta i takaz franka, stosowne do sypialnego pokoju lub gabinetu. Smolna 9, mieszkania 6. 15534

Do sprzedania: szuba podbita lisami, garnitur nurkowy i suknia biała kaszmirowa. Ulica Orła 9, miesz. 14. 15567

Algerka na małpach, oraz szal turecki do sprzedania. Leszno 31, z bramy na prawo, 1 piętro. 15551

Fortepian mahoniowy, prawie o 7 oktawach w dobrym stanie, do sprzedania, za rs. 120. Nowy-Swiat 72, miesz. 6. 15550

Futro niedźwiedzie do sprzedania. Wiadomość w sklepie E. Olszewskiego, ulica Marszałkowska 34. 15549

Dolman syberyjowy, strojny do sprzedania bardzo tania. Ul. Krucza 2c, stróż wskaza. 15566

Plaszcz granatowy obszerne, podszyty szepami, jako też szuba niedźwiedziami podszyta, oba futra w dobrym stanie, są do sprzedania. Krakowskie-Przedmieście 60, a mieszkania 7. 15597

Jest do sprzedania kilka par chomont angielskich czarnych i z bronzem, 2 chomonta pojedyncze angielskie, dwa chomonta ruskie, pojedyncze, lekkie, wszystko mało używane, tamże jest fartuch niedźwiedzi do sanek używany, wszystko za cenę przystępną i przyjmuje się wszelkie obstalunki i reperacje. Ul. Biała 6. 15556

Dla pp. jeometrów, są przepisy obowiązujące przy pomiarach dóbr rządowych, z r. 1843. Wiadomość przy ulicy Leszno 49, miesz. 5. 15568

Fortepian prawie nowy, mebli garnitur, lustro, sekretarka, łóżka, stoły, tania wyprzedam. Świętokrzyska 31, stróż wskaza.

Futro meżkie, elki amerykańskie, bardzo tania. Królewska 3, m. 16. 15577

Do sprzedania: salopa lisy białe, kołnierze i futra nurkowe, futro meżkie barany, kołnierze i mankiety szopy, kurka na baranach. Nowogrodzka 25, m. 24. 15588

Akwarij z fontanną do sprzedania. Róg Ciepłej i Krochmalnej, w Mirowskich koszarach, mieszkania 2. 15570

Do sprzedania: umywalka orzechowa z marmurem, 2 futra meżkie, szopy, elki, 2 suknie balowe, jedwabne. Senatorska 2, mieszkania 6. 15394

Kwity lombardowe, złote, srebro i drogie kamienie kupuje. Elektoralna 33, mieszkania 10. 15396

Korcy 10 węgla kamiennego, wyborowego. Ars. 8 kop. 75. Wiadomość w sklepie: ul. Krucza 11. 14000

Futro damskie, lisy, kryte rypsem wełnianym, do sprzedania za przystępną cenę. Ulica Wielka 9, miesz. 17. 15356

Do sprzedania fortepiany nowe, najnowszej konstrukcji i fasonu, o 6 szprejach metalowych, blat podwójny, struny krzyżowe. Ul. Krakowskie-Przedmieście 2, w fabryce fortepianów Janiszewskiego. 14831

Króliki normandzkie, czarne i srebrzyste, koraz zajęczki do sprzedania. Wiadom. Aleksandryja 11, u stróża. 15414

Do sprzedania: szubka popielicami podbita, dywan i maszyna do szycia. Od 3 do 6 po południu. Jezuicka 4, (obok Szkoły Realnej), miesz. 5, 1 piętro. 15421

Futro skunksy jest do sprzedania za rs. 60. Wiadomość w składzie futer Vogel, plac Teatralny 7. 15375

Zogory rasowe, 4-letnie: siwy i kasztanowaty, są do sprzedania. Wiadomość u rządy domu przy ul. Marszałkowskiej 64.

Meble salonowe, buduarowe i inne, zupełnie nowe, do sprzedania niżej ceny kosztu. Wiadomość: ulica Zielna 18, m. 7, codziennie od 1 do 4 po południu. 1664

Meble, kredens i lustro, do sprzedania. Wiadomość u stróża w suterynie na prawo. Chmielna 21. 15469

Meble salonowe, mało używane, do sprzedania z 5 pokoi, tania garnitur orzechowy, angielski i grecki: biuro, lustra, tremo, petersburski regulator, kredens, konsolki do kart, stół jadalny i t. d. Chmielna 52, lokalu 8. 15497

Fortepian mało używany, garnitur modny salonowy, garnitur gabinetowy, dwa lustra wielkie w czarnych rzeźbionych ramach, dwa lustra mniejsze w orzechowych ramach, kredens, stół, krzesła, stolik do samowara, tremo dębowe, łóżka, toaletta, umywalka, stolik damski inkrustowany do szycia, biurko damskie, szafy wielkie rozbitane, szafka do bielizny, biuro wielkie meżkie, 2 stoliki do kart, szeslong, stolik rzeźbiony antique, kolumny, kwiaty, obrazy, dywany, franki, gzymsy, lampy, żyrandol, świeczniki, kandelabry, samowar, rądele i inne rzeczy do sprzedania za cenę niską. Sienna 3, miesz. 4, drugi dom od Marszałkowskiej. 15184

Meble w wielkim wyborze po zwiniętym magazynie, wyprzedają się niżej ceny kosztu. Garnitury gotowe wyściełane od najwykwintniejszych do najskromniejszych. Ul. Bracka 7, m. 6, 1-sze piętro od frontu.

Meble do sprzedania, mało używane: garnitur orzechowy, garnitur francuzki, szafy rozbitane, tremo, biurko, stół jadalny, szafki do bielizny, toaletta damska, kredens, lustra, para łóżek, szafeczki nocne, konsolki do kart, kózeta z 6-ma napoleonkami, regulator, franki. Twarda 6, w pałacyku po lewej stronie, mieszkania 41, (dom dawniej Graneowa). 15583

Meble do sprzedania z 4-ch pokoi, a mianowicie: z salonu, jadalnego, bawialnego i sypialnego, oraz lustra, tremo, lampy, franki z gzymsami i t. p., za przystępną cenę. Ulica Chmielna 27, róg Marszałkowskiej, mieszkania 30. 15203

Meble do sprzedania, urzędowej roboty, łóżka orzechowe ładnego fasonu, krzesła, kanapa, fotele czarne rzeźbione, zupełnie świeży fason, w zakładzie stolarskim W. Pranti. Ul. Widok 12, oficyna lewa. 15576

Bardzo tania sprzedaje się garnitur mebli orzechowych, mało używanych: kanapa, stół, 4 fotele i 12 krzesel. Marszałkowska 18, miesz. 12. 15564

Do sprzedania: garnitury czarne i orzechowe. Ulica Świętokrzyska 9, miesz. 16, w trzecim podwórzu. 15594

Umeblowanie z kilku pokoi, razem lub częściowo, do sprzedania. Żorawia 9, m. 9, od placu św. Aleksandra 5 dom. 15390

Meble garnitur francuzki, mało używane, urzędowej roboty, za cenę niską. Krakowskie-Przedmieście 6, miesz. 11, wprost S-go Krzyża. 15559

Meble do sprzedania z kilku pokoi. Ulica Szpitalna 2, mieszkania 6. 15589

Meble mało używane, do sprzedania garnitur orzechowy: szafy rozbitane, szafki do bielizny, tremo, lustra, biuro, szeslong, kredens, stół jadalny, konsolki do kart, łóżka, umywalka. Ziota 10, lokalu 15, blisko ul. Marszałkowskiej, po prawej stronie. 15591

Meble do sprzedania: garnitur, szafy rozbitane, szafka do bielizny, kredens, stół, krzesła dębowe, biurko, tremo, lustra, fotele, szeslong, konsolki, dywany i domowe sprzęty; także i mieszkanie do odstąpienia. Wiadom.: Aleja Jerozolimska 5 bez lit, m. 18, trzeci dom od Brackiej. 15590

Interesa handl. i majątk.

Potrzeba na splanowanie kapitału rs. 11,000, w pierwszej połowie szacunku, na dobrach ziemskich lokowanego. Wiadomość w Warszawie w kancelarji rejenta p. Sobieranckiego, w gmachu sądu okręgowego. 15536

Placu 4,607 łokci □, przy ulicy Hożej, jest do sprzedania. Wiadomość: ul. Ziota 12, m. 10, 2-e piętro, od frontu. 14781

Sklep spożywczy do sprzedania. Wiadom. w kiosku przy ulicy Hożej. 15200

Sklep wiktuałów do sprzedania, za przystępną cenę, w każdym czasie. Chmielna 14. 15417

Wspólnik jest potrzebny z kapitałem 150 rs., do bardzo korzystnego interesu. Bliższa wiadomość: Sowi 3, miesz. 44, do godz. 10 rano. 15397

Sklep na ulicy Przejazd, jest do odstąpienia zaraz, lub od Nowego Roku. Wiadomość u Feleczera Górskiego, ulica Tłomackie 9. 15482

Interes korzystny. Z powodu interesów rodzinnych, jest do odstąpienia Sklep mydlarski, z kompletnym urządzeniem, w dobrym punkcie, z wyrobioną klientelą od 4 at egzystujący, z kontraktem 3-letnim, przy ulicy Srebrnej 2 i w połączeniu Twardej

Wiesć o 22 1/2 włókach ziemi, w czem 8 włók lasu, położona w gub. Kieleckiej, w powiecie Miechowskim, odległa o 3 wiorsty od Sędziszowa, stacji kolei Iwangrodzko-Dąbrowskiej, bez serwitutów, jest w wolnej ręce do sprzedania. Bez pośrednictwa Wiadomość Krakowskie-Przedmieście 17, miesz. 10. 15435

Sklep wiktuałów i drobnej kramarszczyzny do sprzedania bardzo tania, z powodu wyjazdu, na 1-go Grudnia. Krochmalna 32.

Magle i sklep wiktuałów do sprzedania. Wiadomość: Nowolipie 16, w tymże sklepie. 15561

Sklep rzeźniczy do sprzedania w każdym czasie. Ulica Nowolipki 29. 15555

Sklep wiktuałów z powodu słabości do sprzedania. Aleja Jerozolimska 17. 1674

Handel mączny jest do odstąpienia za bardzo przystępną cenę, w Bazrze na Pradze. Wiadomość w składzie maki Hempel na Pradze, Targowa 156/7. 15582

Poszukuje się wspólnika, z kapitałem na sumę od 200 do 300 rs., do bardzo procentującego interesu (handel wycinami), lub właściciela posiadającego kawałek placu, za Żelazną Bramą, może być i kobieta. Wiadomość: Królewska, róg Nowowielkiej, w składzie wódek. 15554

Lokale.

2 pokoje na dole, z przedpokojem, meblami, pościelą, samowarem i obsługą są do odnajęcia. Krakowskie-Przedmieście 7, prawe skrzydło, miesz. 28, na dole. 15470

Budynek odpowiedni na fabrykę poruszającą maszyną parową, o sile 8 koni, potrzebny zaraz. Oferty w kantorze Kurjera pod lit. R. L. 5. 15528

4 pokoje frontowe, obszerne, (salon 3 okna), świeżo wytapetowane, przedpokój, kuchnia, do wynajęcia zaraz, 1-sze piętro. Ogrodowa 14, blisko Białej. 14894

2 pokoje, przedpokój, kuchnia z wodocięgiem, spiżarka, wygodka i piwnica, za rs. 170 rocznie, od 1 Stycznia 1883 Sienna 15, mieszkania 19. 15292

W Nowej-Aleksandryi (Puławy) Mieszkania do najęcia: 4 i 5 pokoi, z meblami lub bez i pojedyncze pokoje; oraz osobny dworek z gruntem i sadem, 4 pokoje, oficyna, stajnia i t. p., do sprzedania lub wynajęcia. Wiadomość na miejscu w aptece lub w Warszawie w składzie żelaznym Roberta Ziegler, ulica Długa. 15334

Do wynajęcia za Żelazną Bramą w domu 11 przy ulicy Gnojnej: 2 wielkie składy, 6 wozowni na składy towarów, jedna suteryna, piwnica i 2 lokale mieszkalne. Wiadom. w zarządzie tego domu. 14766

Pokój umeblowany z przedpokojem, jest do wynajęcia. Nowy-Swiat 68, w 3-m dziedzińcu, miesz. 35, pierwsze piętro.

Do wynajęcia każdego czasu salonik w Dalkową lub też jeden pokój od frontu, z meblami, lub bez, na żądanie może być z całodziennym utrzymaniem. Widzieć można od godziny 11-4. Krakowskie-Przedmieście 69, miesz. 5. 15402

Pokój z przedpokojem do wynajęcia w każdym czasie, na 3-m piętrze. Krakowskie-Przedmieście 52, w domu Maksymiljana Fajansa. 15442

Pokój przy familji, dla osoby przyzwoitej każdego czasu do wynajęcia. Tamże do zbycia stoliki do kart. Marszałkowska 37, miesz. 7. 15407

Pomieszczenie przy rodzinie dla panienci, w domu fortepian. Komitetowa 1, róg Śliskiej. 1676

Potrzebny jest zaraz duży umeblowany pokój, z oddzielnym wejściem, z usługą i stołem, przy znacznej rodzinie, dla osoby pojedynczej. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera pod lit. N. X. 23. 15547

Suteryny obszerne, zdadne na magle, warsztat, składy lub mieszkanie, do najęcia w każdym czasie przy ulicy Pańskiej wprost Mariąńskiej 25. 15574

Do wynajęcia zaraz sklep z urządzeniem do dystrybucji, lub inny proceder. Ulica Hoża 3. Wiadomość u rządy domu. 15584

Pokój umeblowany z usługą, dla osoby przyzwoitej. Hoża 30a, m. 10. 15396

Pokój z kuchnią, do wynajęcia na dole, psuchy i widny. Ziota 23, mieszkania 5, niedochodzące Sosnowej. 15420

Stajnia na 12 koni i wozownia, wraz z mieszkaniami do wynajęcia od Nowego-Roku. Tamka 8. 15558

Pokój do wynajęcia z meblami i usługą, lub bez Mokotowska 21, miesz. 32.

Doniesienia rozmaite.

Zakład pogrzebowy B. Korpaczewskiego. Nowy-Swiat 42, (dom własny). 1038

Obiady prywatne. Nowy-Swiat 45. Obiady wydawane będą od godziny 12-4 popoł. 25 i 40. 14775

Kasztany pieczone, gorące, codziennie od godziny 5-tej po południu.— A. Bobrowski, Nowy-Swiat 19. 1673

Pranie koronek i negliży damskich przyjmują w Magazynie M. Milicer, ulica Miódowa 4. 15552

Pokój na 1-m piętrze, od frontu, każdego czasu do wynajęcia; róg ulicy Hożej i Kruczej 15, lokalu 20; oraz do sprzedania szafa jesionowa do sukien, posadzka do jednego pokoju, zegarek złoty damski i żerdanole staroswieckie. 15348

Ukuszerki A. J. jest pokój, dla osoby spodziewającej się słabości, lub przyjezdnej na kurację. Nowy-Swiat 36. 1667

Akuszerka, ulica Leszno 21, przyjmuje osoby spodziewające się słabości, we wspólnych i osobnych pokojach, z wszelkimi wygodami od rs. 15, z umieszczeniem dziecka. Treskliwa opieka i dyskrekcja zapewniona się. 15481

Akuszerka F. D. przyjmuje osoby potrzebujące pomocy, w osobnych i wspólnych pokojach, po cenie umiarkowanej; dzieci będące bez opieki, przyjmuje na wychowanie lub umieszcza. Nowogrodzka 25. 14962

Ziowczynkę sierotę, 16 miesięcy mającą, kto zyczyby przyjąć na własność, raczy przesłać adres do kantoru Kurjera Warszawskiego podlit. Z. O. 8. 15341

Mamki wiejskie, ze świeżym i starszym pokarmem u akuszerki. Nowogrodzka 25.

Mamka jest u akuszerki, z obfitym pokarmem, bez długu. Ul. Biała 1. 15593

Mamka ze świeżym i zdrowym pokarmem, bez długu, w Mokotowie, w domu Wesołowskiego, przy kościele. 1672

Zgubiony weksel rs. 173, na złozenie L. Peltzera, wystawiony: S. Rugalski, który płatny będzie 3 Lutego 1883. 15400

Znalezione dnia 21 Października medalion z pamiątką. Odebrać można za udowodnieniem i zwrotem kosztów ogłoszenia. Ulica Długa 32, miesz. 51, u Aleksandra, zastąpić można do 8 godziny rano.

Zgubiono torbę ręczną skórzaną, czarnego koloru, oprócz innych rzeczy było kilka rubli. Znalazca raczy oddać przy ulicy Nowowiejskiej 17 domu, m. 7. 15573

Wyżelek kasztanowaty, z białą łatą na piersiach i obrózką zieloną, zaginiony. Kto odprowadzi do szwajcara na ul. Fabryczną 3001a, otrzyma nagrody rs. 3.

Wyżel czarny, gładki, z białą piersią, zaginiony przed 6 tygodniami; kto go odprowadzi lub pierwszy da znać o nim na Hożę 10, 1-sze piętro, otrzyma nagrody rs. 20.

Pies przybłąkał się w Sobotę, wyżeł maści brązowej, z brzuchem białym. Odebrać go można za udowodnieniem i zapłaconiem wszelkich kosztów, na ulicy Zgoda 1, mieszkania 3. 15546